

№ 170 (20433) 2013-рэ илъэс ГЪУБДЖ ІОНЫГЪОМ и 10

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет



ЛІышъхьэр ХЭДЗЫНХЭМ ахэлэжьагъ

юныгъом и 8-м Адыгеим имуниципальнэ образовании 5-мэ хэдзынхэр ащыкlуагъэх. Мыекъуапэ инароднэ депутатхэм я Совет хэтыщтхэр, Мыекъопэ, Теуцожь, Кощхьэблэ ыкІи Тэхъутэмыкъое районхэм ячіыпіэ зыгъэюрышіэжьын къулыкъухэр мы мафэм хадзыгъэх.

Іоныгьом и 8-м, пчэдыжьым Адыгэ Республикэм и ЛІы-N 7-м къыщызэlуахыгъэ хэдзыпіэ участкэм къекіоліагъ ыкІи зыдыригъэштэрэ канди-

датурэхэм ымакъэ афитыгъ. Хэдзынхэр зэрэрекІокІыхэрэм шъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан лъыплъэрэ цІыфхэм нэужым Мыекъуапэ игурыт еджапізу гущыізгъу афэхъугъ, яіофшізн шІуагъэ къытынэу афэлъэ-Іуагь, журналистхэм яупчІэхэм джэуапхэр къаритыжьыгъэх.

— Сыд фэдэрэ хэдзыни мэхьанэшхо иІ. УФ-м и Президент, АР-м и Къэралыгъо Совет - Хасэм идепутатхэм, муниципальнэ гъэпсык Іэ зи Іэ «Къалэу Мыекъуапэ» иадминистрацие ипащэ яхэдзынхэр зэрифэшъуашэу республикэм щызэ-хэтщагъэх. Мы кампаниери арэущтэу зэрэщытыщтым щэч хэльэп. Мыекъуапэ щыпсэухэрэм ягумэк Іыгьохэр зэхэзышІэхэу, ахэр зэшІозыхынхэу зыщыгугъыхэрэм хэдзак юхэм амакъэ зэрафатыщтым сицыхьэ тель, — къыІуагъ ТхьакІущынэ Аслъан.

Шъугу къэдгъэкІыжьын, Іоныгъом и 8-м Адыгеим щыкІогъэ хэдзынхэм зэкІэмкІи партие 20-рэ ыкІи кандидат 526-рэ хэлэжьагъэх. ХэдзыпІэ участкэ 98-мэ Іоф ашІагь, ахэм ащыщэу 15-мэ электроннэ системэм иамалхэр къызфагъэфедагъэх.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам. Сурэтыр А. Гусевым тыри-

Шапхъэхэм адиштэу кІуагъэх

АР-м и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан АР-м хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие итхьаматэу Сэмэгу Нурбый тыгъуасэ ригъэблэгъагъ. Тхьаумэфэ мафэм хэдзынхэу республикэм щыкіуагьэхэм кізухэу афэхьугьэхэм ахэр атегущы Іагъэх.

Муниципальнэ гъэпсыкІэ зиІэ «Къалэу Мыекъуапэ» народнэ депутатхэм яхэдзынхэр щыкІуагьэх. Пстэумэ апэу ащ кІэухэу фэхъугъэхэм Сэмэгу Нурбый Ліышъхьэр ащигьэгьозагь. Комиссием итхьаматэ къызэриІуагъэмкІэ, хэдзынхэм ахэлэжьэнхэу фитыныгъэ иІэу къалэм дэсым ипроцент 22,7-р ары къекІолІагъэр. Ар нэбгырэ 28789-рэ зэрэхъугьэр. Ахэм ащыщэу нэбгырэ 12545-мэ, ар къекІолІагъэм ипроцент 43,6-рэ, амакъэхэр политическэ партиеу «Единая Россия» зыфиюрэм ишъольыр къутамэ фатыгь. Ащ апэрэ чІыпІэр ыубытыгъ. КПРФ-м зымакъэ фэзытыгъэр нэбгырэ 3258-рэ зэрэхъугъэр, ар процент 11,32-рэ, ятІонэрэ чІыпІэр ыубытыгъ. Политическэ партиеу

ЛДПР-м нэбгырэ 2248-мэ фырадзагъ, ар проценти 7,81-рэ, партиеу «Коммунисты России» зыфиІорэм ишъолъыр къутамэ зымакьэ фэзыгыгьэр нэогырэ 1610-рэ, проценти 5,6-рэ, партиеу «Родинэм» нэбгырэ 1593-мэ фатыгъ, ар проценти 5,5-рэ. Джащ фэдэу зы мандат хъурэ округхэмкІэ 10-м щыщэу 9-мэ текІоныгъэр къащыдэзыхыгъэхэр партиеу «Единая Россия» зыфиlорэм ишъолъыр къутамэ икандидатхэр арых. ЗэрэхъугъэмкІэ, мандат 30-м щыщэу 22-р «Единэ Россиер» ары зыер, КПРФ-м ишъолъыр къутамэ мандати 3, ЛДПР-м мандати 2 ыкІи партиехэу «Коммунисты России», «Родина» зыфи-Іохэрэм мандат зырыз яІэ хъугъэ.

Джащ фэдэу Мыекъопэ, Кощхьэблэ, Тэхъутэмыкъое ыкІи Теуцожь районхэм псэупІэ койхэм япащэхэр, депутатхэр ащыхадзыгъэх. Сэмэгу Нурбый къызэриІуагъэмкіэ, зэкіэ хэдзынхэу Іоныгъом и 8-м республикэм щыкІуагъэхэм ахэлэжьэнхэу фитыныгъэ зиlэу агъэнэфэгъэгъэ нэбгырэ мини 155-м ехъум щыщэу нэбгырэ 38583-р ары къекІолІагъэр. ХэдзынхэмкІэ фитыныгъэхэр аукъуагъэхэу къызщи орэ тхылъ 43-рэ пстэумкІи комиссием къыфэкІуагъ. Ахэм ащыщэу 17-р хэдзынхэр рамыгъажьэхэзэ къатыгъэх, агитациер зэрэкІорэм зэрэдырамыгъаштэрэр ары къащаІощтыгъэр. Тхьаусыхэ тхылъ 26-р хэдзынхэр зыщыкІогьэ уахътэр ары къазыфэкІуагъэр. Хэзыгъэ имыІэу зэкІэми ахэплъагъэх, къэзытыгъэхэм джэуапхэр афагъэхьыжьыгъэх. Хэдзын кампаниер шапхъэхэм адиштэу зэрэкlуагъэм Сэмэгу Нурбый докладым икІэухым къыщыкІигъэтхъыгъ.

– Хэукъоныгъэ ин хэмытэу, шъхьэихыгъэу хэдзынхэр зэхэщагъэ зэрэхъугъэм тегъэгушю, — къы-Іуагъ АР-м и ЛІышъхьэ пстэури къызэфихьысыжьызэ. — Къалэм щыпсэоу хэдзынхэм къякІолІагъэхэм янахьыбэм «Единэ Россием» амакъэхэр зэрэфатыгъэхэм ащ цыхьэ зэрэфашІырэр къеушыхьаты.

ХЪУТ Нэфсэт.

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иятІокІэнэрэ бгъурэ зимычэзыу зэхэсыгьо 2013-рэ илъэсым Іоныгъом и 11-м зэІуагъакІэ.

Іофыгьоу зытегущыІэщтхэм мы къыкІэлъыкІохэрэр ахагъэхьагъэх:

Адыгэ Республикэм и Премьерминистрэ игодзэ ІэнатІэ Широкова Наталье Сергей ыпхъур ІугьэхьэгьэнымкІэ Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ дегъэштэгъэным, Осмэн Альберт Теуцожь ыкъор Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ

хэхъоныгъэмрэкІэ иминистрэ ІэнатІэ ІугъэхьэгъэнымкІэ Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ дегъэштэгъэным яхьылІагъ; законопроектэу «Бюджетым ылъэныкъокІэ Адыгэ Республикэм изакон заулэмэ зэхъокІыныгъэхэр афэшІыгъэнхэм ехьылІагъ» зыфиюрэм ятюнэрэу хэплъэгъэныр.

Зэхэсыгьор сыхьатыр 11.00-м урамэу Жуковскэм тет унэу N 22-м зэхэсыгьохэр зыщыкохэрэ Залышхоу хэтым щаублэщт.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

АПЭРЭ ДУНЭЕ ФЕСТИВАЛЬ-ЗЭНЭКЪОКЪУ

Пшъэшъэ дахэр къыхахыщт

Дунэе фестиваль-зэнэкъокъоу «Адыгэ пшъашъ» зыфиюрэм иапэрэ пэшІорыгъэшъ зэнэкъокъу Мыекъуапэ щыкІуагъ. Ильэс 17-м къыщыублагъэу 25-м нэс зыныбжьхэр ащ хэлажьэх.

«Пшъэшъэ гохь», «Пшъэшъэ гъэсагь», «Пшъэшъэ къэшъуакІу», «Пшъэшъэ Іэпэlас» зыфиlорэ зэнэкъокъухэр, нэмыкІхэри пшъашъэхэм афызэхащагъэх. Пшъэшъэ губзыгъэм къыloтэщтым едэlу зышlоигъор макlэп.

Дыгъу Псынэф, Хъымыщ Дианэ, Цыщэ Зарэ, ЛіыІэпІэ Беллэ, БжьэшІо

Беллэ, Къадэ Анжелэ, Гъэщтэ Данэ, ШъэуапцІэкъо Саидэ, Ацумыжъ Зурэ, Бэшкэкъо Разыет кІэух зэнэкъокъум зыфагъэхьазыры.

Адыгэ Республикэм лъэпкъ культурэмкІэ и Гупчэ ипащэу Къулэ Амэрбый къызэрэтиІуагъэу, фестивалэу «Пшъэшъэ дахэм» икlэух зэнэкъокъухэм нэмык пшъашъэхэри ахэлэжьэнхэ алъэкІыщт. Къэбэртэе-Бэлъкъарым, фэшъхьафхэми къарык ыщтхэм яжэх. Адыгабзэм изэгъэшІэн, шэн-хабзэхэр зехьэгьэнхэм, нэмыкІхэм афэгъэхьыгъэ кІэух фестивальзэнэкъокъур чъэпыогъу мазэм и 1 — 4-м Мыекъуапэ щыкІощт.

САХЬИДЭКЪО Нурбый.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм Кабинетрэ гухэкІышхо ащыхъоу фэтхьаусыхэх Къоджэ Аслъан Аюбэ ыкъом — Адыгэ РеспубликэмкІэ заом, ІофшІэным, УІэшыгъэ КІуачІэхэм ыкІи хэбзэухъумэкІо къулыкъухэм яветеранхэм (пенсионерхэм) я Совет лихьаматэ янэ зэрэщымы рэші.



ПІўныгъэр егъэлъэшы

Илъэсым пліэгьогогьо къыдакіырэ кіэлэціыкіу журналэу «Родничок Адыгеи» зыфиюрэм иятюнэрэ гьэмэфэ чэзыу къытізкіэхьагь. «Псынэкіэчьыжъыехэм» япіуныгъэ-гъэсэныгъэ гьэльэшыгьэным ар тегъэпсыхьагь, ипшъэрыль зэрэзэшіуихырэм ишыхьат итеплъэ-шъуаши, къыщыютэгъэ пстэури. Журналыр кіэлэціыкіу сурэт зэфэшъхьафыбэм ыкіи сурэтышізу А.И. Сергиенкэм ышіыгъэхэм къагъэкіэракіэ.

Журнал кіышъом пшъэшъэжъыеу Ламыкъо Самирэ исурэтэу тетым макізу уегъэщхы, бэ гум къыгъэкіырэр, узэригъэгупшысэрэр. «Къэхъумэ, мы сабый «артисткэ ціыкіур» сыда зэрэхъущтыр?» уегъаю. Пшъэшъэ нэшіуціэ Іушышъо дэдэр, ин гъэпсыкіэ-Іуплъэр иізу, зэрэфэпагъэмкіи, зэрэщысымкіи, зэрэшіыгъэмкіи къыпіоплъэ. Джащ фэдэу апэрэ нэкіубгъом ит кіэлэціыкіу сурэтхэр чэфыбзэ, нэгушіо закіэх.

«Гъэмэфэ фабэр къэсыгъ» зыфиюрэ нэкіубгъом итэлъагьох сабыйхэм ясурэтыбэ ыкІи ахэм къаlорэ-къашlэхэрэр. Кlэлэціыкіу усэхэм, къэбар ыкіи рассказ кіэкіхэм журналым чІыпІэ щаубытыгь. Дэгъуба кІэлэціыкіу іыгъыпіэхэм, еджапІэм чІэсыфэхэ гущыІэр тэрэзэу агъэфедэу зэресэхэрэр. Джащыгъум ежьхэри нахь Іупкізу, Іэпкіэ-лъапкізхэу гъзсагьз хъущтых, шІэныгъэхэри игъорыгьоу агьотыщтых. Адыгабзэм идэхэгъэ мыухыжь, якІэлэегъаджэ зэрэхъупхъэ дэдэр, яеджапіэ пчыхьэзэхэхьэ гъэшіэгьон зэрэщызэхащэгъагъэм афэгъэхьыгъэх АдыгэкъалэкІэ — Дыхъу Джульеттэ, Кощхьаблэ щыщхэу, я 4-рэ классым исхэу Диана Васильевам ыкІи Астемир Жакиловым къатхыгъэхэр, Красногвардейскэ еджэпІэ гимназиеу N 1-м къыратхыкІыгъэр. Усэу «Веселая дев-



чонка» зыфиlоу Уджыхъу Жэнэт ытхыгъэр (Адэмый) дахэ.

Адыгэ пшысэу «Баджэмрэ хьэмрэ» зыфиюрэр ушъый зыхэльэу гьэпсыгьэ. Хэти мыгупшысэмэ, ежь зэришыжыыщтым фэдэ къезышын щыып. Журналым пшынкы гьэшыгьонэу щыт тхыгьэ цыкухэр бэу дэ-

тых. Адыгэ дунаим ухащэ журналисткэу ТІэшъу Светланэ изекіо гьогухэр къызщыіотагьэм ыкіи Лъэпкъ музеим инаучнэ Іофышіэу Сыджыхь Маринэ итхыгъэ.

Ау сэ анахь сызыльыпльэрэр кіэлэціыкіухэм ятхыгьэхэу журналым къыдахьэхэрэр ары. Ахэм ащыщых Мыекъуалэ иеджакіохэм атхыгъэ пшысэыкіи рассказ мыинхэу, ау купкі зиіэхэу «Заколдованная корона», «Тринадцатый цыпленок», усэхэу «Родная земля», «Летний дождь» зыфиіохэрэр.

Журналым иредакторэу Бэгъушъэ Марыет итхыгъэу «Пирог» ыкіи Щэшіэ Аслъан ирассказ ціыкіоу «Кто спас луну?» зыфиюхэрэм гъэсэпэтхыдэ икъу ахэлъэу къысщыхъугъ. Мы журналым кіэлэціыкіубэ ашіуабэ шізу сыдигъуи ежэх, еджэх, ежьхэри ащ икъыдэгъэкіын зэралъэкізу хэлажьэх. Арышъ, щэч хэльэп, «Родничок Адыгеи» зыфиюрэ журналым піуныгъэр егъэльэшы, кіэлэціыкіухэр гъогу зафэ тырещэх.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

ІэпыІэгъу афэхъугъэх

Ильэсыкіэ еджэгьум ехьулізу хьыкум пристав-хэм я Федеральнэ къу-лыкъу и Гъзіорышіапізу Адыгеим щыізм алимент-хэр зымытыхэрэ ны-ты-хэм чіыфэу атель хъу-гъэр къягьэтыжьыгъэ-нымкіз іофтхьэбзэ гъзнэфагъэхэр зэхищагъэх.

«Соберем ребенка в школу» зыфиюорэ акцием къыдыхэлъытагъэу амалэу яІэмкІэ шІушІэ Іофтхьабзэхэр зэхащагьэх. «Бзылъфыгъэхэм я Союз» ягъусэу хэбзэгьэуцугьэу щыІэр зыукъогъэ бзылъфыгъэхэу хьапсым чІэсхэм ясабыйхэу апэрэ классым мыгъэ кlохэрэм Іэпы-Іэгъу афэхъугъэх. ЩыІэныгъэм чыпіэ къин ригъэуцогъэ кіэлэціыкіухэм апае Іалъмэкъ ыкіи егъэджэнымкІэ ящыкІэгъэщт Іэмэ-псымэхэр къафащэфыгьэх. КІэлэцІыкІухэри, ахэр зыпІурэ ныжъ-тыжъхэри агъэгушІуагъэх, агу къыдащэягъ.

(Тикорр.).



Гъогурык Іоныр щынэгъончъэным фэш ныбжь пшъэшъэжъыер кънтехъухьэгъэ хъугъэ-

Адыгэ Республикэм хэгьэгу коці юфхэмкіз и Министерствэ гьогуры-кіоныр щынэгьончьэ-нымкіз икъэралыгьо инспекциеу Мыекьопэ районым щыіэм иліыкіохэр, район прокуратурэрыкій муниципальнэ образованиеу «Краснооктябрьскэ къоджэ псэупіэм» иадминистрацие ипащэ зэгьусэхэу ста-

ницэу Курджипсскэм

щыпсэурэ цыфхэм

заІуагъэкІагъ.

Республикэм игьогухэм къатехъухьэрэ хъугъэ-шlагъэхэр нахь макlэ шlыгъэным фэшl водительхэм сакъыныгъэ къызыхагъэфэн зэрэфаем, шапхъэу щыlэхэр аукъохэ зэрэмыхъущтым афэгъэхьыгъэу цlыфхэм гущыlэгъу афэхъугъэх.

Мы псэупіэр къызкіыхахыгъэр къэшіэгъуаеп, гъогу-патруль къулыкъум зэригъэунэфыгъэмкіэ, аужырэ уахътэм а псэупіэм игъогухэм хъугъэ-шіэгъэ 45-рэ къатехъухьагъ. Ахэм зы нэбгырэ ахэкіодагъ, шъобж зэфэшъхьафхэр нэбгыри 8-мэ атещагъэхэ хъугъэ. Анахъ тхьамыкіэгъошхор илъэси 9 зы-

ныбжь пшъэшъэжъыер гъогум къытехъухьэгъэ хъугъэ-шlагъэм зэрэхэкlодагъэр ары. Ащкlэ лажьэ зиlэу агъэунэфыгъэр пшъэшъэжъыем ятэу рулым ешъуагъэу кlэрысыгъэр ары. Зэрагъэунэфыгъэмкlэ, гъогурыкlоным ишапхъэхэр ащ ыпэкlи пчъагъэрэ ыукъуагъ ыкlи машинэр зэрифэнымкlэ фитыныгъэр lахыгъэу щытыгъ.

Къызэрэугъоигъэхэр Іофыгъо шъхьаІэу зытегущыІагъэхэм ащыщ зыныбжь имыкъугъэхэр мыщ фэдэ хъугъэ-шІагъэхэм ахэмыфэнхэм фэшІ шІэгъэн фаехэр.

Мы гумэкіыгъор дэгъэзыжьыгъэным пае ціыфхэр зэкъоуцонхэ зэрэфаер зэкіэми къаіуагъ. Къутырхэм ыкіи къуаджэхэм адэсхэм дэгъоу ашіэ ыкіи алъэгъу ешъуагъэу рулым кіэрытіысхьэхэрэр. Ащ къыхэкіыкіэ ціыфхэм яіэпыіэгъу полицием ищыкіагъ. «Цыхьэшіэгъу телефоным» ахэр къытеохэу макъэ къарагъэіумэ, тхьамыкіагъоу гъогум къыщыхъухэрэм япчъагъэ нахь макіэ хъущт.

Шапхъэхэр зыукъорэ водительхэм зэкъотэу апэшlуекlонхэу полицием икъулыкъушlэхэр цlыфхэм къяджагъэх. Мы lофтхьабзэхэм яшlуагъэ къэкlонэу ыкlи гъогу хъугъэ-шlагъэхэм япчъагъэ къыщыкlэнэу хэбзэухъумакlохэр мэгугъэх.

(Тикорр.).

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Федеральнэ законэу N 161-р зытетэу «Цыфхэр зычІэсыщт унэхэм ягъэпсын хэхъоныгъэ ышІыным ІэпыІэгъу етыгъэным фэгъэхьыгъ» зыфиІоу 2008-рэ илъэсым бэдзэогъум и 24-м къыдэкІыгъэм тегъэпсыхьагъэу унэ-псэолъэшІ кооперативхэм ахэхьанхэм ифитыныгъэ зиІэ цІыфхэм яспискэхэр зэрэзэхагъэуцощтхэмкІэ Шапхъэхэм яхьылІагъ

Федеральнэ законэу N 161-р зытетэу «Цыфхэр зычіэсыщт унэхэм ягъэпсын хэхъоныгъэ ышіыным іэпыіэгъу етыгъэным фэгъэхьыгъ» зыфиіорэм ия 16-рэ статья ия 5-рэ іахь, Адыгэ Республикэм и Законэу «Кооперативхэм аштэн алъэкіыщт ціыф куп гъэнэфагъэхэм яхьыліагъ» зыфиіоу N 165-р зытетэу 2012-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 28-м аштагъэм атегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо ешіы:

- 1. Федеральнэ законэу N 161-р зытетэу «Ціыфхэр зычіэсыщт унэхэм ягьэпсын хэхьоныгь» ышіыным іэпыіэгъу етыгьэным фэгьэхьыгъ» зыфию 2008-рэ ильэсым бэдзэогъум и 24-м къыдэкіыгъэм тегьэпсыхьагъэу унэ-псэольэші кооперативхэм ахэхьанхэм ифитыныгъэ зиіэ ціыфхэм яспискэхэр зэрэзэхагъэуцощтхэмкіэ Шапхъэхэр гуадзэм диштэу ухэсыгъэнхэу.
- 2. Федеральнэ законэу N 161-р зытетэу

«ЦІыфхэр зычІэсыщт унэхэм ягьэпсын хэхьоныгьэ ышІыным ІэпыІэгъу етыгьэным фэгьэхьыгь» зыфиІоу 2008-рэ ильэсым бэдзэогъум и 24-м къыдэкІыгьэм тегьэпсыхьагьэу унэпсэольэшІ кооперативхэм ахэхьанхэм ифитыныгьэ зиІэ цІыфхэм яспискэ ухэсыгьэнымкІэ Адыгэ Республикэм псэольэшІынымкІэ, транспортымкІэ, унэ-коммунальнэ ыкІи гьогу хъызмэтымкІэ и Министерствэ гьэцэкІэкІо къулыкъоу гьэнэфэгьэнэу.

- 3. Адыгэ Республикэм псэолъэшlынымкlэ, транспортымкlэ, унэ-коммунальнэ ыкlи гьогу хъызмэтымкlэ и Министерствэ ехьылlэгъэ Положением ия 3-рэ раздел зэхъокlыныгъэ фэшlыгъэнэу, мыщ фэдэ къэlуакlэ зиlэ я 35-рэ пунктыкlэр хэгъэхъогъэнэу:
- «35) федеральнэ законэу N 161-р зытетым тегьэпсыхьагьэу унэ-псэольэш кооперативхэм ахэхьанхэмкіэ фитыныгъэ зиіэхэм яспискэ еухэсы.».
- 4. Официальнэу къызыхаутырэм ыуж мэфи 10 зытешіэкіэ мы унашъом кіуачіэ иіэ мэхъу. Адыгэ Республикэм
 - и Премьер-министрэу КЪУМПІЫ́Л Мурат къ. Мыекъуапэ,
 - шышъхьэІум и 28-рэ, 2013-рэ илъэс

Яхэгъэгу агъэк ожьыгъэх

Миграционнэ къулыкъум июфышіэхэм Таджики- стан къикіыгъэ хъулъфы-гьэхэу Адыгеим къэкіуа-гьэхэр мы мафэхэм къаубытыгъэх.

Зэрагъэунэфыгъэмкіэ, тикъэралыгъо исынымкіэ ищыкіэгъэ тхылъхэр ымыіыгъхэу зы хъулъфыгъэр Краснодар краим ит къалэу Псыфабэ (Горячий Ключым) щылажьэщтыгъэ. Адыгеим щыпсэурэ илъэпкъэгъухэм адэжь къэкіуагъэу ар къаубытыгъ. Хэбзэгъэуцугъэм къызэрэдилъытэрэмкіэ, ищыкіэгъэ тхылъхэр ымыіыгъхэу УФ-м къызэрихьагъэм фэші



сомэ мини 5 хъурэ тазырыр ащ тыралъхьагъ ыкlи тикъэралыгъо икlыжьын фаеу унашъо ашlыгъ.

Хэбзэгъэуцугъэр зыукъогъэ нэбгыритТур хьыкум пристав-

хэм къалэу Краснодар иаэропорт ращэліэжьыгъэх ыкіи яхэгъэгу кіорэ рейсэу «Краснодар — Душанбе» зыфиіорэм рагъэтіысхьажьыгъэх.

(Тикорр.).

Адыгэ Республикэмкіз заом, Іофшізным, Уізшыгъз Кіуачізхэм ыкіи хэбзэухъумэкіо къулыкъухэм яветеранхэм (пенсионерхэм) я Совет гухэкіышхо щыхъоу фэтхьаусыхэ Советым итхьаматэу Къоджэ Аслъан Аюбэ ыкъом янэ зэрэщымыізжьым фэші.



Хабзэ зэрэхъугъэу, Тыркуем щыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм якіэлэціыкіухэр илъэс къэс Адыгеим къэкіох. Джыри ахэр тихьэкіагъэх. Илъэс 12-м къыщегъэжьагъэу 18-м нэс зыныбжь ныбжьыкіэхэр нэбгырэ 14 мэхъух, ахэм нахьыжъитіу ахэтыгъ.

Шіукіэ агу къинэщт

Тхьамэфитіум къыкіоці республикэм щы і энхэу къэкіогъэ ныбжьыкі эхэм программэ гьэшіэгьон афызэхагьэуцуагь. Адыгэ Республикэм ныбжьыкі э іофхэмкі э и Комитет ты зэрэщигь эгьозагьэмкі, мафэ къэс ахэр зыдащэщтхэр пэшіорыгь эшьэу агьэнэфагь. Адыгэ пы пъэпкым итарихь, икультурэ зыфэдэр къафаютагь. Дунаим щы зэльаші эрэ тхэкіо ці эрыіох эу, сурэтышіх эу, артист ці эрыіох эу, сурэтышіх эу, архьугь эх.

Программэу зэхагъэуцуагъэм къыдыхэлъытагъэу ныбжыык вхэр АР-м и Лъэпкъ музей, Лъэпкъ театрэм ащагъэх. Кавказ заом хэк одагъэхэм ясаугъэтэу ашыгъэр арагъэлъэгъугъ. Ащ игъэпсын и вхъыш у хэзыш вхъэгъэ сурэтыш ву Бырсыр Абдулахъ нэ вуасэ фэхъугъэх. Археологэу Тэу Аслъан, модельер ц врывоу Ствашъу Юрэ, нэмык хэми гущы в тъугъэх, я в офш в гъзхэр зэрагъэлъэгъугъэх.

Мыекъуапэ иурамхэм къащакІухьагъ, къэлэ паркым, Лениным ыціэ зыхьырэ гупчэм, бассейным ащыіагъэх, защагъэпсэфыгъ, ащычэфыгъэх. Джащ фэдэу Гъозэрыплъэ, Лэгъо-Накъэ ыкіи нэмыкі чіыпіэ дахэу тиіэхэр хьакіэхэм арагъэлъэгъугъэх.

Ахэм ямызакьоу, республикэм ирайон зэфэшъхьафхэми ащыГагъэх. Мы ма-

фэхэм купыр Хьакурынэхьаблэ рагьэблэгьагь. ХьакІэхэм районым иліыкІохэр, ныбжьыкІэхэр къапэгьокІыгьэх. Адыгэ джэгоу культурэм и Унэ дэжь щызэхащагьэм Хьакурынэхьаблэ гурыт еджапІэм щеджэрэ ныбжьыкІэхэри Тыркуем къикІыгьэхэри къыщышъуагьэх. Районым тарихъэу пыльыр ахэм къафаютагь, музейхэм ащагьэх. Нэужым щэхэкІхэр къызщыдагьэкІырэ заводым щыІагьэх. Адыгэ къуаер зэрэрахырэр зальэгьум хьакІэхэм ашюгьэшІэгьон хъугьэ. Джащ фэдэу шыхэр зыщаІыгьхэ шэщми ащагьэх.

Зэдзэкlакlоу ягъусэхэм яхьатыркlэ ежьхэм ялэгъу ныбжьыкlэхэм нэlуасэ зафашlыгъ, ныбджэгъуныгъэ азыфагу илъы хъугъэ. Уахътэр зэрэкlуагъэр къамышlэу ныбжьыкlэхэр ащ къэтыгъэх, ахьакlагъэх, агъэшlуагъэх.

«Адыгеятурист» зыфиlорэ базэу зыщыпсэущтыгъэхэм пчыхьэрэ адыгабзэм изэгъэшlэн щыпаублэжьыщтыгъ.

Тыркуем къикіыгъэ ныбжьыкіэхэр зэкіэ адыгэх, ау бзэр аіэкіэлъэп. Зэдзэкіэкіуитіоу ежьхэм ягъусэхэм анэмыкіэу Адыгеим къэкіожьыгъэу щыпсэурэ Едыдж Гупсэ іэпыіэгъу афэхъугъ. Ар Адыгэ къэралыгъо университетым истудентк. Пшъэшъэжъыем гущыіэгъу тызыфэхъум къытиіуагъ илъэс 11 ыныбжьэу мыхэм афэдэу ежьыри



Адыгеим къызэрэкІогъагъэр. Республикэм къызэрэкІожьыгъэм рыгушхоу къыхигъэщыгъ. Гупсэ ихьатыркІэ кІалэхэми гущыІэгъу тафэхъугъ.

— БэшІагьэ Адыгеим сыкьэкІонэу сызыфэягьэр, — еІо Каяра Тюрк. — ГьэшІэгьонэу спьэгьугьэри зэхэсхыгьэри бэ. Ахэм видео, сурэтхэр атесхыгь, сыкІожьмэ сянэ-сятэхэм, синыбджэгьухэм язгьэльэгьущтых. Адыгабзэ зэрэсымышІэрэр сыгу къео, адыгабзэкІэ гущыІэхэу зызэхэсхыкІэ сяхъуапсэ. Сэри гущыІэ заулэ джы сшІэ хъугьэ. Нахь игъэкІотыгъэу бзэр зэрэзэзгьэшІэщтым тадэжь сыкІожьми ыуж ситыщт.

Адыгеир лъэшэу сыгу рихьыгъ,
elo Синем Езгур. — Зэгурыюныгъэ

ахэльэу тильэпкьэгьухэр зэрэпсэухэрэр тльэгьугьэ. Адыгэ льэпкьым тарихьэу пыльыр джы дэгьоу сэшіэ. Ижькіэ агьэфедэщтыгьэ Іэмэ-псымэхэр, щыгьынэу ащыгьыгьэхэр къытагьэльэгъугьэх. Льэпкь гьомылапхьэхэр тагьэшхыгьэх. Къэкіорэ ильэсми сыкьэкіонэу сыфай.

Тыркуем къикІыгъэ хьакІэхэр Іоныгъом и 8-м гьогу техьажьыгъэх. Ялъэпкъэгъухэр зыщыпсэурэ Адыгеим щалъэгъугъэри щызэхахыгъэри шlукІэ ахэм агу къинэщт.

ПІАТІЫКЪО Анет.

Сурэтым итхэр: Хьакурынэхьэблэ гурыт еджапіэм икіэлэеджакіохэмрэ Тыркуем къикіыгъэ ныбжьыкіэхэмрэ Андырхъое Хъусен имузей чіэтых. Сурэтыр Іэшъынэ Аслъан тырихыгъ.

ЗекІоным зэрэтегъэпсыхьагъэр арагъэшІэщт

Сыд фэдэрэ хэгъэгуи зекіоныр ахъщэ дэгъу къэзытырэ отраслэу щалъытэ. Ціыфыбэм арагъэлъэгъун фэдэ чіыпіэ зимыіэхэр мадэх, махъэх, іэкіэ ашіыгъэ пкъыгъо зэфэшъхьафхэр агъэхьазырых, а пстэур къафакіохэрэм агу зэрэрихьыщтым яшъыпкъэу пылъых, ащэх, федэ къарагъэшіы.

Тэ Тхьэм къытитыгьэу чІыпіэ дахэ тиі. Къытхахьэхэрэм ядгьэльэгьун пае тыкьанэрэп, псыхъуи, къушъхьи, гьочіэгьи тащыкіэрэп. Щыгьын дахэ къэзыщэфыгьэм тыфэд. Ау дахэм дахэ ипэгьокі, щыгъын дахэри зэрифэшъуашэм тегьэпсыхьагьэу пщыгъыни, къэбгьэльэгьони фае.

Адыгеим зекіоныр игъэкіотыгъэу щыгъэпсыгъэмэ, ащ къыкіэкіорэ мылъкум тиэкономикэ хэхъоныгъэ зэрэригъэшіыщтыр гъэнэфагъэ. Зыдэкіощтхэ, алъэгъущтхэ чіыпіэхэр зэтефыгъэх. Ціыфхэм апэбгъохынхэу чіыпіэ гъэшіэгъонхэр ахэм ахэтых, хьакіэу къакіохэрэм агу рихьыным фытебгъэпсыхьан фаеу тиіэри нахьыб.

Илъэс къэс тиреспубликэ къэк lopэ зыгъэпсэфак loxэм япчъагъэ тlэк ly-тlэк loy хэхъо. Тыгу къэдгъэк lыжьын ик lыгъэ илъэсым нэбгырэ мин 286-рэ Адыгеим къызэрихьагъэр. Ахэм фэlo-фаш lay апагъохыгъэхэм сомэ миллион 347-рэ къак lyaгъ, ащ щыщэу миллион 30-р бюджет зэфэшъхьафхэм хъакъулахьэу арагъэхьагъ.

Тызыхэт илъэсым иапэрэ



мэзих, блэкІыгъэ илъэсым ельытыгъэмэ, Адыгеим зыщызыгъэпсэфыгъэхэм япчъагъэ проценти 9-кІэ нахьыбэ хъугъэ, сомэ миллиони 146-рэ фэдиз зытефэгъэ фэІо-фашІэхэр ахэм афагъэцэкІагъ. Илъэсыр екІыфэкІэ нэбгырэ мин 300-м ехъу тичІыпІэ зэфэшъхьафхэм защагъэпсэфынэу мэгугъэх.

«Адыгэ Республикэм туризмэм хэхьоныгьэхэр щегьэшІыгъэнхэр» зыфиюрэ программэу 2012 — 2014-рэ илъэсым атегъэпсыхьагъэм къызэрэдилъытэу, Адыгэ Республикэм зекюнымкіэ ыкіи зыгъэпэсэфыпіэхэмкіэ и Комитет июфшіэн егъэпсы. Анахьэу ынаіз зытыригъэтыхэрэм ащыщых Адыгеим зызщыбгъэпсэфынау, плъэгъункіэ гъэшіэгъонау иіз чіыпіэхэр тикъэралыгъо ыкіи ізкіыб хэгъэгухэм арыс ціыф-

хэм аригъэшІэныр, зыгъэпсэфакІо къакІохэрэм якІухьэкІыхьэ зэрэрагъэкъурэм лъыпльэгъэныр ыкІи туризмэм зегъэушъомбгъугъэным зимылъкущыщ къыхэзылъхьащтхэ предприятиехэр, бизнесменхэр къагъотынхэр.

Адыгэ Республикэм щагъэхьазырыгъэ проектхэр Іоныгъо мазэм къалэу Шъачэ щыкІощт инвестиционнэ форумым рахьылІэщтых. Ахэм ащыщых зекІоным къыхиубытэрэ псэуалъэхэр зыщагъэпсыщт чІыгоу агъэнэфагъэхэри. Комитетым итхьаматэу Къэлэшъэо Инвер къызэриІуагъэмкІэ, инвестиционнэ площадкэхэр яинагъэкІэ зыфэдизхэр, зыдэщыІэхэ чІыпІэр, бгъэфедэнхэ уфитэу тхылътшышпыш илы дехапыльдег дех псэуалъэр иинагъэ зыфэдизыуеслахти уесшеслы онты тхылъхэр агъэхьазырыгъэх.

ЧІыгухэр зыгу рихьыхэрэм приватизацие ашІынхэ фитых, зыгьэпсэфыпІэ-зыгьэхъужьыпІэ

мэхьанэ зиlэ псэулъэхэр ахэм ащыбгъэпсынхэм тегъэпсыхьагъэх.

Республикэм экономикэ хэхьоныгъэмкlэ ыкlи сатыумкlэ и Министерствэ инвестиционнэ форумым къыщигъэлъэгъощтхэм Адыгэ Республикэм зекlонымкlэ ыкlи зыгъэпсэфыпlэхэмкlэ и Комитет инвестиционнэ площадкэу гектар 700 фэдиз хъоу къыгъэхьазырыгъэр ахэт. Чlыгур Хъымыщкlэй итемыр-къохьэпlэ лъэныкъо километри 5 —6-кlэ пэlудзыгъ.

Турист продуктэу Адыгеим иІэр тыдэкІи щызэлъарагъэшІэнэу, комитетым къыгъэхьазырырэ гъэгьозэ материалхэр шъолъыр, къэралыгъо ыкІи Дунэе къэгъэлъэгьонхэм ренэу ахагъэлажьэх. АхэмкІэ Адыгеим ишІуагъэ къегъакіо, къэгъэлъэгъонхэм зэрахэлажьэхэрэм тефэрэ ахъщэр афеты. АлъэкІырэр ашІэ, ау мылъкушхо хэмылъехтшициеневисти дехфици уеах чІыпІэхэр дэгьоу зэтебгьэпсыхьанхэ ппъэкІыштэп Ары инвестиционнэ форум зэфэшъхьафхэм инвесторхэм зыкlащылъыхъухэрэр.

Лэгъо-Накъи ащыгъупшагъэп. Ащ фэгъэхьыгъэу агъэхьазырыгъэ проектыри Шъачэ къыщагъэлъэгъощт. Къушъхьэ тешъоу Лэгъо-Накъэ щагъэпсыщт зэхэт зыгъэпсэфып1э-зекІонзыгъэхъужьып1э чІып1эм ишІын пъыгъякІотэгъэным фэшІ Адыгеим федеральнэ къулыкъухэми, зэІухыгъэ Іэхьзэхэлъ обществэу «Темыр Кавказым изыгъэпсэфып1эхэр» зыфиІорэми Іоф адеша

Форумыр къэблэгъагъ. Ащ къекіоліэщтхэм ащыщхэр Адыгеим ичіыопс идэхагъэ къенэціынхэшъ, ямылъку къыхалъхьанэу тыгугъэщт.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

දකුළු දක්ළු දකුළු දකුළු දකුළු

ГЪЭЗЕТЕДЖЭМ ИЕПЛЪЫКІЭХЭР

್ರೀವಿಕಾ ಅತಕಾರತಕಾ ಅತಕಾ ಅತಕಾ ಅತಕಾ



Адыгэмэ ящыгъын пщыгъыщтмэ, идэхагъэкіи, идэгъугъэкіи, пкъым диштэу зэрэдыгъэмкіи урыгушхонэу щыт. Ціыфмэ уары-хэхьащтэу, укъарыхэкіыжьыщтми фэдэу щыіэр зырыз. Саемкіэ гъэкіэрэкіэгъэ типшъашъэхэр тибзылъфыгъэхэр ціыф минхэм ахэбгъэуцохэми къахэлыдыкіыщтых. Цыер зыщызылъэрэм е зыщыгъым зыдимышіэжьэу ыпкъ еузэнкіы, изекіокіэ-шіыкіэ дэгъум ылъэныкъокіэ зэблырегъэхъу.

Тишъуашэмэ ямыпэсыгъэр ахарэмыгъахь

Адыгэ хъулъфыгъэр егъашіэм лэжьакіоу, зэолізу илъэпкъ ежь-ежьырэу къыухъумэзэ къыхьыгъ. Дзэ зэхэщагъэ зэрэтимыіагъэм елъытыгъагъ мэкъумэщышіэ е былымахъо хъущт шъэожъыехэм аныбжь илъэситф зэрэхъоу іашэм фагъэсэнхэу зыкіырагъажьэщтыгъэр. Щыіэкіэ-псэукізу яіагъэм диштэу илъэс мин пчъагъэхэм, мыутіэхэм къащегъэжьагъэу, тишъуашэ идэгъугъэ хагъахъозэ зэоліми лэжьакіоми адиштэу зэгъэфагъэ хъугъэ.

"Кавказым щыпсэухэрэм лъэпкъ шъуашэкІэ тицые аштагъ. ЕтІани гъэшІэгъоныр дунаим егъашІи темыхъухьагъэу, тилъэпкъ къезэуагъэхэм тишъуашэ зыщалъагъ. ХэткІи шъэфэп къэзэкъхэр Урысыем ипачъыхьэ зэрелъэlугьагьэхэр цыер ялъэпкъ шъуашэ ашІымэ ашІоигьоу. Пачъыхьэм Іизын къаритыгъэгъэ къодыеп, ежьыр шъыпкъэм цыер зыщилъи, адыгэ кlалэхэр ухъумакlохэу (телохранитель) зыфигьэуцугьагьэх. Адыгэхэм шъыпкъагъэ зэрахэлъым ишыхьат зэошхо зыди--ыр мехшыш мысяпест еспышхьэ афишІэу пачъыхьэм иухъумакІо зэришІыгъагъэхэр.

Цые зыщыгъым итеплъэ ащ къегъэины, къегъэдахэ, уасэ къыфарегъэшІы. Ар дэгъу шъыпкъзу къыушыхьатзу тиартист цІэрыІоу Зыхьэ Заурбый къэбар къыІотэгъагъ. Зэгорэм Москва щыІэу, цые зэкІужьыр щыгъэу къэлэ гупчэм къырыкІо зэхъум, пачъыхьэ къакІорэм фэдэу гьогу къыратызэ цІыфхэр зэІукІотыщтыгъэх. Непи ар щыгъупшэрэп. Ежь, тызэрэщыгъузэу, лІы ищыгъэ лъэгъупхъ, тишъуашэ зызыщилъэкІэ, пачъыхьэм фэдэу къэлъагъо. Ащ фэдэ теплъэ зи!э хъулъфыгъэм ищыгъын изакъоми, цІыфхэр къедэІунхэ, зылъищэнхэ ылъэкІыщт.

Адыгэ шъуашэм и Мафэ тиреспубликэ имэфэкІхэм къахэхъуагъ. Мыгъэ, Іоныгъо мазэм и 28-м, ящэнэрэу хагъэунэфыкІыщт. Цыем, саем ямэфэшхо мафэ цІыфыбэ къыре-

щаліэ, зэхахьэр игъэкіотыгъэ мэхъу. Щыгъыныкізу, модэу къежьэрэм диштэу е тилъэпкъ шъуашэ инэшанэхэр къызыхэщыхэу тимодельерхэм ашіыгъэхэр къагъэлъагъох. Утыгум къихьэрэ тиартистхэм орэдхэмкіэ, къашъохэмкіэ зэхахьэр къагъэдахэ.

Тиансамблэхэр лъэпкъым ынапэх

Гуапэ хъурэр аужырэ илъэсхэм тилъэпкъ иискусствэ, икультурэ угукІэ уагъатхъэу хэхъоныгъэхэр зэрашІыгъэхэр ары. Орэдыю ыки къэшъокю ансамблэхэр захащагъэх. Орэдыю, орэдус, къэшъокю ныбжьыкІэхэр нахьыбэу тиІэхэ хъугъэх Тхьэм ыІомэ, ахэм джыри къахэхъон. Сценэм къытехьэхэу зыкъашІы зыхъукІэ угу хагъахъо, уилъэпкъ урагъэгушхо. Ансамблэхэу «Налмэсым», «Ислъамыем» арымыгушхорэ адыгэ щыІэпын фай. Тхьаегьэпсэух япащэхэр, ягухэльышІухэр къадэхъухэу, шІуагьэу щыІэ пстэумэ афаузэнкІэу Тхьэм щегъаІэх!

Тилъэпкъ иІэх цІыфыбэ хэмытэу, ау ныбжьыкІэ закІэхэу ансабмлэхэр. Ахэм зэу ащыщ «Синдикэр». Нэбгырэ заулэ нахь мыхъурэ пшъашъэхэмрэ кІалэхэмрэ якъашъо еплъырэм ыгу хэмылкіэн ылъэкіырэл Ятворчествэ, яшІыкІэшІуагъэ eloлlaпlэ яlэп, ныбжьыкlэх, джыри ахэм яамалхэм зэрахэхъощтыр гъэнэфагъэ. Ансамблэм ипащэу Едыдж Викторие сэнаущыгъэшхо хэлъ, тилъэпкъ икультурэ зэригъэбэгъощтым, дахэу цІыфхэм апашъхьэ иансамблэ къызэрэрищэщтым емызэщэу дэлажьэ. Хэтхэр шъошэ зэкlужьхэмкlэ фэпагъэх. Къашъоу «Ислъамыер» къашІы зыхъукІэ, пчэгум къадытехьэ зышІоигьор бэ. Сэе фыжьыбзэхэр зыщыгъ пшъашъэхэр бзыу тэмабгъохэу мэхьарзэх, цые кІэракІэхэр зыщыгь кlалэхэр типсыхъо чъэр-

щаліэ, зэхахьэр игъэкіотыгъэ хэм япсынкіагъэ фэдэу іэжьмэхъу. Шыгъыныкіэу, модэу лъэжьых.

Тяплъышъ, тарэгушхо, тыгу хагъахъо

Аужырэ лъэхъаным ныбжьыкlэхэр зыхэт ансамблэм изэхэщэн ишъыпкъэу Едыдж Викторие дэлажьэ, игухэлъхэр къыдэхъунхэу фэтэlo.

ШышъхьэІум и 1-м Хэкужьым къззыгъэзэжьыгъэмэ ямэфэкІ мафэу филармонием щызэхащагъэм сыщыІагъ. Концерт дэгъу дэд къатыгъэр. Къззыгъэзэжьыгъэхэми Хэкужъым исхэми ащыщхэу къэшъуагъэхэри орэд къэзыІуагъэхэри ныбжыкІэ закІэх. ЯплъыгъэхэмкІэ тафэразэу бэрэ Іэгу тафытеуагъ.

Ижъырэ сурэтхэм атырахи адыгъэхэу а концертым шъошэ кlэракlэхэр къыщагъэлъэгъуагъэх. Ахэм гупшысэ гъэнэфагъэхэр сагъэшlыгъэх.

Хъанхэм таштэнышъ, яшъуашэ къытщалъэн ямурадыгъ

Къырым шъуашэхэм яфэмэбжьымэхэр я XV-рэ лІэшІэгъум адыгэхэм къахэхьанэу ригъэжьэгъагъ. Ащыгъум Дышъэ ордам къыкІэрызыжьыгъэ Адыгеир къарыунчъагъ. Къырым хъанхэм тичІыгу аубытынэу къенэцІыщтыгъэх. Тыркуер ащкІэ лъэшэу къадеІэщтыгъэ. Ямурад къадэхъуным пае ядин тилъэпкъ рагъаштэщтыгъэ ыкІи нысащэхэмкІэ къытпэблагъэ зашІэу фежьэгьагьэх. Къырым хъанхэм типщыхэр пыщэгъу ашІыщтыгьэх, апхъухэр ащэщтыгъэх, хъанхэм япшъашъэхэр Къырым къыращыщтыгъэх. Лъэпкъитіур піурхэмкіэ зэхъожьыщтыгъэх. А лъэхъаным къыщыублагъэу адыгэхэм хъаныкъохэр ахэты хъугъэх. Джы «моднэ» зэраІорэм фэдэу, къырым паІомэ зарагъэнэшІошІзу хъаныкъохэмрэ тетыгъо зиІэгъэ зэе-тІуаехэмрэ тишъуашэ палъхьэщтыгъэ. Ахэр цІыф къызэрыкІомэ зыщалъэщтыгъэп.

Я XIX-рэ ліэшіэгъум Урыс-Кавказ заом илъэхъан къэндзал паюхэр зыщыгъыгъэхэр адыгэхэм джыри ахэтыгъэх. Типыйхэм тіэсхъэшіхэу (разведчикхэу) Адыгеим къагъакющтыгъэхэм ашіыгъэгъэ сурэтхэм арытэлъагъох ахэм афэдэ пэюхэр зыщыгъхэр.

Тилъэпкъ ишъэфхэр зэзыгъэшІэнэу къагъэкІогъагъэхэм ятхыгъэхэм зэрахэтымкІэ, тичІыналъэ шъхьафитэу щызекІонхэм пае пщыхэр е лІы ціэрыіохэр бысым ашіыщтыгьэх. Адыгэ хабзэмкІэ хьакІэм осэшхо зэрэратырэр ашІэти, ябысымхэм яхьатыркІэ тихэку шъхьафитэу къыщакІухьэщтыгъ. Ежьхэм хьилагъэкІэ титІасхъэхэр зэрагъашІэщтыгъэх. ЗэрэхъурэмкІэ, ибысым ыгу «ыщэфыным» пае сурэт тыришІыкІыщтыгь. Зитепльэ дахэу, «пэІо моднэ» щыгъэу зисурэт зылъэгъурэ пщым, хъаныкъом е ліэкъоліэшым гопэшхо щыхъущтыгъ.

Концертым къыщагъэлъэгьогьэ шъуашэхэр а сурэтхэм атырахи адыгъэх. Нэбгырих кІэракІэхэу, тІурытІоу сценэм къытехьагъэх. Дэгъу, лъэгъупхъэх, ау апэритІумэ ащыгысты сшосш елып дехестысть къэх піон плъэкіыщтэп. Сурэтышым зытыришыкыгьэхэр адыгэхэми, ахэр зипаюхэр ыки зищыгъынхэр къырым къэндзалхэр ары. П.С. Паллас ышІыгьэ сурэтэу «Черкес пщымрэ игуащэрэ» зытырахыгъэхэр. ЯтІонэрэхэм ащыгызгьэхэр, Іо хэмылъэу, ижъырэ адыгэ шъошэ шъыпкъэх. Ащ лъэшэу сигъэгушІуагъ

Непэрэ лъэхъаныр пштэмэ, «моднэ» аlошъ, нэмыкl хэгъэгухэм къаращырэ щыгъынхэр зыщалъэ. Щыlэныгъэр зэрэкlорэм елъытыгъэу, илъэс пэпчъ модэм инэшанэхэр зэхъокlых, нэфэшъ-



хьаф шъыпкъэ мэхъу. Ащ зи хэсіухьэрэп, ау уилъэпкъ ишъуашэ зытетым тетэу къэнэжьын фае! Сыда, гущыіэм пае, уахътэ тешіэмэ бейсболкэхэр тицые-мэ апылъэу сценэм тикіалэхэр къытедгъэхьащтха?!

Аужырэ илъэси 10 — 15-м тиансамблэхэм, тиорэдыюхэм къэндзал паюхэр ащыгъхэу бэрэ сценэм къытехьэх. Тхылъэу къыдагъэкыгъэхэм къэндзал паюхэр ащыгъхэу сурэтэу ашыгъэхэр бэрэ къадагъэхьагъэх. Тхылъыр тхылъы шъхьае, сыд пае тишъуашэ щымыщыр зыщытлъэу зыдгъэпыутрэ? Зэрэ Кавказ, къззэкъхэм шъуяплъыба. Адыгэ шъуашэр аштагъ ыки пфызыщахыжыщтэп.

Хэты ышІэра, непэ ежь къырым къэндзал шъыпкъэхэм зэрэзыщалъэрэм нахьи нахьыбэрэ а паІохэр тилъэпкъ иартистхэм, тишІэныгъэлэжьхэм агъэбыракъмэ?

«Синдикэм» епхыгъэ гупшысэхэр

КъэкІожьыгъэхэм япчыхьэзэхахьэ, къызэрэтІуагъэу, ансамблэу «Синдикэр» дэхэ дэдэу къыщышъуагъ. Нэплъэгъур агъатхъэу сэе фыжьыбзэхэу пшъэшъитІумэ ащыгъхэр бзыу тамэу сценэм зышаубгъуштыгъэ. Къэндзал пэІо фыжьыбзэхэр ашъхьарысыгъэх, ау ахэм къэбарэу апылъым сыщыгъуазэу зэрэщытым пае, тисаемэ зэрадимыштэрэр зэхасшІэщтыгьэ. Тисэе кІэракІэхэр тимыпаІохэм къагъэпыутэу сынэ къыкІэджагощтыгьэ. ЯтеплъэкІэ Іаех сюрэп, ау ахэр зыфэзгъадэхэрэр чыристан чылысхэм якупол унашъхьэхэр ары. Мыхъущтмэ, титандж паlохэр а пшъэшъэ дахэмэ зыщарэлъэба?! Лъэгъупхъэхэба?!

Зэгорэм Едыдж Викторие гущы эгъу сыфэхъугъэу саехэм па охэр зэрадимыштэхэрэр есогъагъ. Сэри згъэгугъэгъагъэ





<u>েখন কেন্দ্র ক</u>

амал иІэмэ, ижъыкІэ щыІэгъэ паІомэ ятепльагьэхэр тфэгьэунэфыжьымэ, ясурэтхэр ес-

МыутІэхэм ыкІи щэнджыехэм (синдхэм) тиэрэ ыпэкІэ я IV-рэ лІэшІэгъум ащыгъыщтыгъэ паlохэм ятеплъагъэу агъэунэфыжьыгъэхэр тигъэзетеджэхэм ашІогъэшІэгьон хъущтэу сэлъытэ. Джырэ Анапэ зыдэщытым хыІушъом апэрэ адыгэ хэгъэгоу Синдикэр Іусыщтыгъэ. A цІэ дахэр ансамблэм фаусыгъ. Дэгъу шъыпкъ! Тиапэрэ хэгъэгу зызэхащэгъагъэр ліэшіэгъу XXV-рэ фэдиз мэхъу. А лъэхъаныжъым тятэжъ пашъэхэм ащыгыштыгы паюхэу археологхэм къычатІыкІыжьыгъэхэм ятеплъагъэхэр агъэунэфыжьыгъэх: бзылъфыгъэ ыкlи хъулъфыгъэ naloxэр кІэракІэх, дышъэидэхэмкІэ баеу гъэкІэрэкІагъэх. Къэндзал паІомэ анахьи а тиижъырэ шъуашэмэ апылъыштыгъэ паlохэр джырэ саемэ апалъхьэмэ, тибзылъфыгъэ шъуашэ нахь къыгъэдэхэжьыщт ыкІи тилъэпкъ нэшанэхэри нахь къахэщыжьыщтых. ЗэрэхъурэмкІэ, непэ «тхьауегьэпсэу» къытэзымыІорэ къырым къэндзалхэм, емылъэlу шІыхьафэу, япаІохэр афэтэгьэбыракъы. Сэ сшъхьэкІэ ащ сезэгъырэп.

Шъыпкъэ, тиансамблэхэм адыгэ къэшъо закъоп къашІыхэрэр, Кавказым щыпсэурэ лъэпкъхэм якъашъохэр бэрэ къагъэлъагъо. Ар Іоф шъхьаф — зикъашъо къашІырэм ишъуа-

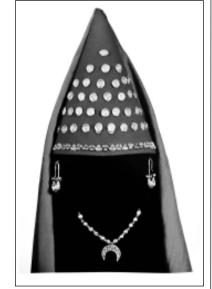
Синдикэр цІэу зыкlыpaloгъэщтыр

Апэрэ адыгэ хэгъэгу Синдикэр фаусынэу зэрэхъугъэн ылъэкІыщтэу тызэнэгуерэр.

Хы МыутІэми (Азов (Іузэжъу) хыми), хы ШІуцІэми тилъэпкъ егъашІэм аІусыгъ. Хы МыутІэм («мыутІэ» зыкІыраІуагьэр инэпкъхэр зэрэмылъагэхэм пай) Азов (Іузэжъу) хым икъокІыпІэ нэпкъ тешъохэм мыутІэ лъэпкъыбэ аlусыщтыгъ.

Хы ШІуцІэр зыщиублэрэм адыгэкІэ ыцІэр ТэмэтІаркъо. Картым уеплъыми, чІыр тэмитюу хым зэрэхахьэрэр ольэгьу. Тхыгъэхэм зэрахэтыр Таматарха, ижъыкІэ урысхэм Тмутаракань раіощтыгьэр. Хитіур зыщызэуалІэрэм щегъэжьагъэу Темэн (Тамань) нэсэу хыlушъор темэн шъыпкъ. Мы чІыпІэм пшэхъо хыгъэхъунэ иІ. Илъэсым жьыр нахьыбэрэ зыдепщэрэ лъэныкъом елъытыгьэу зэ ар Къырым нэпкъым пэблагъэ мэхъу, зэ Кавказ чІыгум къыфэкІожьы. Илъэс заулэкІэ





узэкІэІэбэжьмэ, мы чІыгур зиунаемкІэ Украинэр Урысыем къенэкъокъугъагъ. А хыгъэхъунэм адыгэмэ раlорэр ТІузал (Тузла). Мыщ къикІырэр кІэлэцІыкІухэр джэгунхэ зыхъукІэ къызэрэзалэхэрэм фэдэу (чэзыу-чэзыоу зыр зы купым хэхьэ, игъусэ адрэ купым макіо) хыгъэхъунэр зэ зы нэпкъым къыфэкІо, етІанэ зэкІэкІожьы адрэ нэпкъым.

Темэн щыублагьэу Анапэ зыдэщытыр къыхиубытэу ыкІи ащ блэкІзу хы ныджыр икІыхьагъэкІэ щэнджы. ПсыІушъом Іусыщтыгъэ ижъырэ адыгэхэм хыр зэрэщэнджым пае «щэнджхэр» «щэнджыехэр» араlощтыгьэ. Урымхэм (грекхэм) ятхыгъэхэм зэрахэхьагъэр синд, Францием къыщыдэкІыгъэ тхылъым чІыпІэм ыцІэу итхагъэр Сунджик. («Ижъырэ географие». Париж, т. II, нэкly. 312, 1767 илъ.).

Урымыбзэм макъэу «щ» хэтэп, зэрэхъугъэмкІэ, макъэр «с»-кІэ зэблахъугъ. Арышъ, «Синдикэр» урым къэlyaкlэ мэхъу.

Тэхъутэмыкъое районым къоджэшхо зэкlужьэу джырэ Щынджые (Щэнджые) ит. Ижъырэ Синдикэм Щынджые ыцІэу къуаджэ исыгъ. Тилъэпкъ гупсэфыгъо къырамытэу къызэрэрафэкІыщтыгъэм ыпкъ къикІэу, а чылэр пчъагъэрэ кощын фаеу хъугъэ джырэ бжъэдыгъу чІыналъэм къефэхэ нэс.

Тиартистхэм, тиансамблэхэм япащэхэм лъэшэу сышъолъэlу. Тилъэпкъ илэжьыгъэ тэжъугъэгъэлъапІэ, хымэ лъэпкъмэ яшъуашэмэ ащыщхэр тэшъумыгъаштэх. ТІэкІахыгъэр икъунба тэр-тэрэу джыри итымытэкъухьэми? Тилъэпкъ ылэжьыгъэу тызыщыгъуазэр тэжъугъэгъэбагьо, епэсыгьэ уасэ фэтэжъугъэшІ. Непи лъэпкъыбэ къытэнэцІы — тиунаеу тІэкІахырэр бэдэд, зыпатхэрэм гъунэ иlэп.

> ТЭУ Аслъан. Археолог, Адыгэ Республикэм культурэмкіэ изаслуженнэ Іофыші, Урысыем ижурналистхэм я Союз хэт.

Сурэтхэм арытхэр: археологмэ къагъотыжьыгъэ паlохэр; я V — IV-рэ ліэшіэгъухэм тиэрэ ыпэкіэ ашІыгъагъэх.





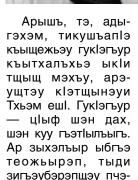
Гукіэгъур кіуасэрэп



«Ціыфыр ціыфым ищхэпс» зэраlуагъэм хэлъ щыl — ощ фэдэ псэ зыпытым уфэгумэкІыныр, зэхэпшІыкІыныр ары ащ къикІырэр.

Непэ хэти ышхыни, зыщилъэни иI, ау охътэ жъот къезэрэфэкІым зытыраухагьэу, нахьыбэр алъэгъуи, зэхахи, зэхашІи (ашъхьэ закъо нэмыкІэу) щымыІэу мэчъэ зэпытых. Псауныгъэ уеіэфэ ущыі, ау ар къызызэщыкъокІэ, уцІыф ныкъу. Джащыгъум сымаджэмкІэ анахь мэхьанэ зиІэр Іахьыл-лыщыщхэм ямызакъоу, нэмыкІхэри къызэрэфыщытхэр ары. Сыда пІомэ гу пІуакІэм зэкІэ еутэкІы ыкІи епкІы.

Адыгэхэм хэбзэ дэхабэу яІэр гукІэгъур зэрэмыкІуасэрэм ищыс, сымаджэ хъурэм анаІэ зэралъэкІэу зэрэтырагъэтырэр, зэрэфэсакъхэрэр, къызэрэдекІокІыхэрэр. Арыба усакІоу Хъунэго Нурыет «ГущыІэр Іэзэгъу» зыкІиІуагъэр ыкІи иусэ тхылъ а цІэр зыкІыфишІыгъэр, Адыгэ Республикэм илъэпкъ тхакІоу Цуекъо Юныс, адыгэ лъэпкъым ианахь нэшэнэшІукІэ ылъытэу, хымэ лыуз зэрэщымы!эр тш!ошъ ыгъэхъоу, иповесть гъэшІэгьон



гум къыщиуцорэп. Ыгу кІэдэІукІызэ, Іуи, шІи къызпимыгъэкІэу, ащ къыриІорэр ешІэ.

Пстэуми тэшІэ цІыфымкІэ лъым (лъы къэбзэ тэрэзым) мэхьанэшхо зэриІэр. Медицинэ Іофшіапіэхэмкіэ ар анахь Іэзэгъу уц лъапІэхэм ащыщ. Джащ пае лъым итын гъунэ зылъыфыгъэн ыкІи уасэ зэтыгъэн фаеу мэхъу. Адыгэ Республикэм мы Іофыгьор сыдигьуи янэплъэгъу ит. Уегупшысапэмэ, о пкІэт лъыр ащ фэныкъоу, зымыгъотмэ къинышхо хэфэщтым, зыщыщ умышІэрэми, фэптыныр ппсэ щыщ цыпэ фэпщэиным ычІыпІ.

Іоныгьо бжыхьэ мэзэ къихьэгъакІэм ипчэдыжьыпэ уае къечъэбзэхыщтыгъ. Тэри, зэрэхабзэу, маршруткэм тшІуабэ дашІэу тыщытыгъ. Черемушкэм ціыф макіа щыпсэурэр, зытіущ блэкІыгъ цІыфхэр арызэу, я 4-рэм тыкъифагъ. Сыплъэмэ, Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ тхылъеджапІэ иІофышІэ чанэу, Іэдэбэу Кучмэз Аминат сэлъэгъу, гушІубзыу нэплъэгъукІэ сэлам къысфегъакІо, сэри сыфэчэф. Ау бзылъфыгъэ ныбжьыкІэр зыщыпсэурэр сэшІэти, лъыр зыщахащырэ станцием «Хымэ лыузкіэ» зыкіеджагьэр. дэжь къэзыхьыгъэр къызгу-

рыІуагъэп, кІо хьакІапІэ щы-Іагъ сшІошІыгъ. ЦІыфхэр нахь зекіыхэм, тызэготіысхьагъ, Аминат жьэу къэтэджи лъы ытынэу зэрэкІогъагъэри къысиІуагъ. СигъэгушІуагъ ыкІи згъэшІэгъуагъэ.

– Сыдэу ухъупхъэ дэда, Аминат, узэрэгукІэгъушІэр, clyaгъэ.

Кучмэз Аминат бзылъфыгъэ ныбжьыкІ, культурэм иІофышІэ хъупхъ, ны, ныбджэгъу гу зэlухыгъ. Къуаджэу Еджэркъуае Кучмэз Аслъанрэ Сарэрэ яунагьо щапlугь, щалэжьыгь. Адыгэгъэ-цІыфыгъэм хэшІыкІ фыриІ ыкІи егъэцакІэ. НэмыкІэуи къэпон плъэкыщт — цыф зэгъэзэфагъ, культурэ сыдымкІи хэлъ, зыфэсакъыжьы.

Аминат мы мафэм лъы литрэныкъо ытыгъ. Шюу ышІагъэм ыгьэрэзагьэу, шъэф-шъэф цІыкоу гушуагъом зэлъивыгъыгъ.

- Апэрэп лъыр зэрэстырэр, — къеlуатэ Аминат. — Ильэсищ хъугьэу, сэр-сэрэу игьоу слъэгъугъэу лъыр сэты. Дэгъуба зыгорэм илыуз-гумэкІ тесхын ащкіэ слъэкіыщтмэ! Ау сэ къысэхьылъэкІырэп мы Іофыр. Сыгу егъугъ сапэ итэу тІысыгъэ лІым — зы стэчан из ытыгъэу ышъо кІыфыбзэ къэхъуи, къагъэтэджыжьыгъ. Ау ащи зыгорэм ишІуагьэ ригьэкІы шІоигъоу къэкІуагъ.

Щэч хэлъэп, шІум шІукІэ къыпфигъэзэжьыщт, анахьэу ар етІани, гум къикІэу, пыкІэу щытыгъэмэ. Арышъ, Аминат, «Аферым!» етэІо, псауныгъэ пытэ иІэу, гушІогъуабэ ылъэгъунэу тыфэлъаю.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Наркотик къырагъотагъ



Наркотикхэм ягъэзекІон лъыплъэгъэнымкІэ Адыгэ Республикэм икъулыкъу иІофышІэхэм Мыекъуапэ пхырыкІырэ автобусэу «Мосва — Черкесск» зыфиlорэр къызалъыхъум, наркотик лъэпкъэу героиныр къырагъотагъ. Къулыкъушіэхэм зэрагъэунэфыгъэмкіэ, ар грамм 35,40-рэ фэдиз хъущтыгъэ.

Автобусым иводитель къызэриТуагъэмкТэ, Москва и Казанскэ вокзал тетызэ хъулъыгьэ горэ къыкіэрыхьагь. Итепльэкіэ ащ ильэс 33 — 37-рэ ыныбжь, лъэпэлъаг. Іалъмэкъэу ыІыгъыр Мыекъуапэ фищэнэу къелъэІугъ. Ащ гъомылапхъэхэмрэ тутынхэмрэ илъхэу, ар Іызыхыжьыщт хъулъфыгъэм Ибрахьим ыцІэу къыІуагъ ыкІи ителефон номер къыритыгъ. Водителыр Мыекъуапэ къызэсым ащ фытеуагъ, ау телефоныр гъэкІосэгъагъэ.

Мыекъопэ вокзалым автобусыр тетэу наркотикхэм ягъэзекІон лъыплъэгъэнымкІэ Адыгэ Республикэм икъулыкъушІэхэм зауплъэкІум, Іалъмэкъ шІуцІэу къырахыгъэм гъомылапхъэхэмрэ тутынхэмрэ ахэльэу ежьэшьо пакет къырагьотагь. Экспертизэм зэригьэунэфыгьэмкІэ, ащ героин илъыгъэр.

Уголовнэ Іоф къызэІуахыгъ, зэхэфынхэр макІох.

Наркотикхэм ягъэзекІон лъыплъэгъэнымкІэ Краснодар краим и Гъэюрыш Іап Іэ АР-мк Іэ и Къутамэ ипресс-къулыкъу.



Тэхъутэмыкъое районым ыкІи едешахевиша мехеппын намен цІыф зэхахьэхэм, зэІукІэгъухэм мы бзылъфыгъэр бэрэ ащыплъэгъущт. Сыдми ядэlоу къахэкІыжьырэп, ишІошІ къыІоныр ишэн.

Мариет цІыфышІу, гумыпсэф, цІыф заф, зыщыпсэурэ поселкэу Яблоновскэм щырахъухьэрэ Іофтхьабзэхэм чанэу ахэлажьэ, Іофыгьоу къэтэджыгьэм изэшІохын ыкіэм нэсыфэ рэхьат ыгьотырэп.

Ильэс пчъагьэ хъугьэ Кушъэкъо Мариет Юсыф ыпхъум поселкэм итыгъэкъохьапІэ щыІэ чыпіэ зыгъэюрышіэжыпіэм икомитет итхьаматэу Іоф зишІэрэр. Тэрэзыджэр, хабзэ зыхэмылъыр ыштэрэп, мыхъун ылъэгъумэ ебгъукІорэп. Зэхэщэн Іофхэм алъэныкъокІэ шІыкІэамалхэр ІэкІэлъых, ахэр икъу фэдизэу егъэфедэх.

ЦІыфхэр икІасэх, ылъэкІыщтымкіэ адеіэ, анахь ціыф «къинми» бзэ къыфегъоты. ИщыІэныгъэ къиныбэмэ щяутэкІыгь, ау зэ нэмыІэми къэщынагьэп ыкІи къызэкІэкІуагьэп.

Мариет унэгъо Іужъу къызэрыхъухьагъэр, ІэпыІэгъу гори щыІагъэп. Арышъ, щыІэныгъэ гъогур ежь къыгъотын ыкlи пхыритхъун фэягъ. Дэгъоу гурыт еджапІэр къыухыгъ. Медицинэ сэнэхьатыр къыхихыгъэти, Краснодар къыщызэlуахыгъэ медицинэ курсхэм ащеджагъ. Ащ ирайонхэм ащыщ горэм медсестрау ІофшІэныр щыригьэжьэгьагь, нэужым хэтэрыкІлэжь совхозыщтыгьэу «Адыгейский» зыфиlорэм икlэлэцlыкly Іыгъыпіэ ипащэу Іоф ышіагъ. мыносхестих мехестыне ш N бзылъфыгъэр дэгуІэщтыгъэ. Краснодар медтехникумым чІахьи, къыухыгъ. Пшызэ медщишІагь.

Узыр зыфэдэр гъзунэфыгъэныр Іофышху, ащ зэкІэ епхыгъ, — ею Мариет. — Ухэукъо хъущтэп, узыхэукъокІэ, цІыфыр сэкъат пшІын плъэ-

Врач Іазэхэм акІырыплъызэ Іоф ышІагъ, нэужым изакъоу Іазэу ыублагъ. Охътэ тІэкІу

институтым илъэс 15 Іоф къиуцожьыщтыгъэх, мэ Іаем хьаблэр зэлъикІущтыгъ. ГумэкІыгьо Мариет къыфэкІуагь, ІофшІэныбэу къызэтехьагьэхэм рэхьат къыратыщтыгъэп.

Бзылъфыгъэм къыгурыІуагъ: сыд фэдэу Іофхэр къинхэми, цыхьэу цІыфхэм къыпфашІыгьэр къэбгъэшъыпкъэжьын фае. Уизакъоу гъэхъагъэхэр пшІынхэ плъэкІыщтэп. Адэ сыда шІэгъэн



«Іоф сшіэ хъумэ зысэгъэпсэфы»

тешІагьэу къэсымэджагь, узхэр зэфэшъхьафыгъэх, ахэм къахэкІэу сэкъат хъугъэ.

Москва кІонышъ, зэлъашІэрэ профессорэу Бердянскэм ІукІэн фаеу хъугъэ. Профессорым зэрэlукlагъэм шlуагъэ къытыгъ: ежь нэпхыкІэ Іазэу ыублагь. ЦІыфыбэ альэ тыригьэуцожьыгь. Av сэкъатныгъэ иlэ зэхъум, Мариет тысыжылып, ишуалы къыгъэкІонэу тыриубытагъ. ЧІыпІэ зыгъэІорышІэжьыпІэ комитетым бзылъфыгъэр ипащэу агъэнэфагъ. Гъэхъагъэхэр нафэ: комитетхэм Іофэу ашІагьэр зызэфахьысыжьым, Мариет зипащэм апэрэ чІыпІэр ыубытыгь. Бзылъфыгъэ чаным ирайон цыкіу къэбзэныгъэм ылъэныкъокІэ ренэу апэ ит. Поселкэшхом гумэкІыгъоу дэлъхэм ащыщ къэбзэныгъэр. ТхьамыкІэгьо дэдэм Іофыр зэрэнэсыгъэр пчъагъэрэ телевизорым къыгъэлъэгъуагъ, район ыкІи республикэ гъэзетхэм къатхыгъ. ХэкІитэкъупІэхэр мафэ къэс нахьыбэ хъущтыгъэх. Непэ хэкІыр зыІуащыгьэ чІыпІэм нычэпэ икіэрыкізу хэкі самэхэр

фаер? ЦІыфхэр ары хэзыдзыгъэхэр, къыщыгугъхэрэр, къыдэІэпыІэнхэу зыІуагьэхэр. ЦІыф дэгъухэр, чанхэр поселкэм игъэдэхэн, игъэкъэбзэн фэгумэкіхэу къычіэкіыгь.

Апэрэ шэмбэт шІыхьафым бэкlае къекlугъагъ, дэгъоу Іоф ашІагъ, хэкІхэр зы чІыпІэ ашІыгьэх, тракторым пышІагьэ иІэу къафагъакІуи, хэкІыр дащыгъ. ЗызэплъэкІыжьхэм, Іофышхо зэрашІагъэр янэрыльэгъу хъугьэ, ащ къыгьэчэфыгъэх, узэгъусэу, зэдапштэу Іофым уфежьэмэ, бэ къызэрэбдэхъущтыр къагурыІуагъ. Мариет мэфэ ыкІи сыхьат гъэнэфагьэм ціыфхэм аюкіэ, жъыхэм, ІофшІэным ыкІи заом яветеранхэм ынаІэ атет, сэкъатхэр, сымаджэхэр щыгъупшэхэрэп, гъусэхэр иІэхэу ахэм ядэжь макІо, ІэпыІэгъу афэхъу. Сэкъатхэу, сымаджэхэу ІэпыІэгъу зищык агъэхэр ц ыфхэр социальнэу къэухъумэгъэнхэмкІэ район гъэ орыш ап Іэм и учет хегъэуцох. Социальнэ ІофышІэхэм гъусэныгъэ адыриІ, Іоф зэрашІэрэм ынаІэ тет, ІэпыІэгьоу ящык агьэр арегьэгьоты. Джащ тетэу цІыфхэр къызылъещэх, ренэу ахэт, агурэю, къызгурегъаІох.

«Мэфэку къабзэри» ащыгъупшэрэп, а мафэм ехъулІэу зэфэхьысыжьхэр ашІых, яІофыгъохэм атегущыІэх. Урамхэу Котовскэм, Щорс, Фрунзэм, Гагариным ацІэхэр зыхьыхэрэм язэтегъэпсыхьан комитетым иІофышІэхэр ренэу ыуж итых.

Краснодар е нэмыкі чіыпіэхэм къаращырэ хэкІыр зыдащэщтым намыгьэсэу чэщырэ гъэбылъыгъэкІэ поселкэ урамхэм е къогъупэхэм ащыратэкъущтыгъ. Мариет гъусэхэр иІэу ахэм афэдэ бзэджашІэхэр къаубытхэу ыкІи агьэпщынэхэу хъугьэ. Урамхэу Инэмымрэ Лау-зэолІэжьыхэрэм машинэ онтэгъухэм машэхэр фашlыгъэхэу иlагъ, уащызекІоныр къиныгъэ. Тэхъутэмыкъуае екІущтыгъэ гъогужъым пшэхъо-мыжъокіэ зэхэльэу тельыр къытыращызэ, машэхэр агъэсэигъэх. ЦІыфхэм япенсиехэм къахахыти, шоферхэм ахъщэ аратэуи хъугъэ. Ащ зэхэщакоу фэхъугъагъ Мариет.

Поликлиникэм дэжь чІыпІэ нэкІ иІагь. Ащ къэгъэгъэ кошэ зэхэтхэр хьэсэ ціыкіоу іугьэтІысхьэгьагьэхэмэ дэхэ дэдэ хъущтгъагъэ. Ащи Мариет егупшысагъ. Дэгъоу аукъэбзыгъ, къэгъагъэхэр агъэтІысхьагъэх. Мариет мы чІыпІэм пэмычыжьэу щэпсэу, агъэтІысхьагъэхэм алъыплъагъ, ынаІэ атетыгъ. Къэгъагъэхэр къэкІыгъэх, чъыгхэм ахэхъуагь, заІэтыгь. Чъыг чІэгъхэм ащыщ пхъэнтІэкІу кіыхьэ чіаригъэгьэуцуагь. ГуіэтыпІэ хъугъэ мы чІыпІэр, цІыфхэм зыщагъэпсэфы.

Хьатикъуаехэм псыр къызакІэом, цІыфхэр афэгумэкІыгьэх, адеlагъэх. Апэу ахэм зыlэ афэзыщэигьэхэм Мариет зипэщэ район ціыкіум щыпсэухэрэр ащыщых. Ар кІэщакІо Іофым фэхъуи ахъщэ аугьоигь ыкІи афагъэхьыгъ.

Поселкэ музеим икъызэјухын тегущыІэхэ зэхъум, мэхьанэшхо зиІэ Іофэу ар зэрэщытыр, поселкэшхом музей зэрищыкlагъэр, шІогъэшхо къызэрихьыщтыр цІыфхэм агуригъэІуагъ. Музеим пкъыгъоу чІэтыщтхэр къаугъоихэ зэхъум ыкІуачІэ хэлъэу ахэлэжьагь. «Іоф сшІэ хъумэ зысэгьэпсэфы», - elo Мариет.

Мариет уахътэ къегъоты, литературэм фэгъэхьыгъэ зэlyкІэгъухэу «ХьакІэщым» щыкІохэрэм ахэлажьэ, концертхэм, мэфэкіхэм, ціыф е учреждение горэм яюбилей зэхахьэхэм макІо. Кушъэкъо Мариет Юсыф ыпхъур дэгьоу, хьалэлэу поселкэм зэрэфэлажьэрэр, гьэхъэгьэшІухэр зэри-Іэхэр къыдальыти, 2007-рэ илъэсым «Поселкэм ицІыф гьэшІуагь» зыфиІорэ щытхъуцІэр къыфаусыгъ.

ХЪУЩТ Щэбан.

Адыгэ Республикэм ыпкІэ хэмылъэу юридическэ ІэпыІэгъу щятыгъэным фэгъэхьыгъ

2012-рэ илъэсым щылэ мазэм и 15-м кІуачІэ иІэ хъугъэ N 324-р зытет Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием ыпкІэ хэмылъэу юридическэ ІэпыІэгъу щятыгъэным ехьылІагъ» зыфиІоу 2011-рэ илъэсым шэкІогъум и 21-м аштагъэм. Ар зыфытегьэпсыхьагьэр гъот макіэ зиіэ ціыфхэм, джащ фэдэу социальнэ лъэныкъомкІэ нэмык купхэу мыухъумагъэхэм къахиубытэхэрэм ыпкІэ хэмылъэу юридическэ ІэпыІэгъу ятыгъэныр ары.

Ащ фэдэ ІэпыІэгъум къыиубытэхэрэр: жэрыlov ыкlи тхыгъэу хэбзэ лъэныкъомкІэ консультациехэр ятыгъэнхэр, льэІу, тхьаусыхэ тхыльхэр ыкІи нэмыкі документхэр афызэхэгьэуцогьэнхэр, хьыкумхэм, къэралыгъо ыкІи муниципальнэ къулыкъушІапІэхэм, организациехэм цІыфым ифедэхэр къащыухъумэгьэнхэр ыкІи нэмыкІхэр.

ЫпкІэ хэмыльэу юридическэ ІэпыІэгъу язытын фитхэр:

- 1) физическэ ыкІи юридическэ лъапсэкІэ лажьэхэу ыпкІэ хэмылъэу юридическэ ІэпыІэгъу ятыгъэнымкІэ къэралыгъо системэм къыхиубытэхэрэр;
- 2) физическэ ыкІи юридическэ лъапсэкІэ лажьэхэу ыпкІэ хэмылъэу юридическэ

ІэпыІэгъу ятыгьэнымкІэ мыкъэралыгъо системэм къыхиубытэхэрэр;

3) федеральнэ законхэм, Урысые Федерацием исубъектхэм язаконхэм, муниципальнэ правовой актхэм атегъэпсыхьагъэу ыпкІэ хэмылъэу юридическэ ІэпыІэгъу аратыным ифитыныгъэ зиІэ нэмыкІ цІыф-

Федеральнэ законэу N 324-м къызэрэдилъытэрэм тетэу ыпкІэ хэмылъэу юридическэ ІэпыІэгъу аратыным ифитыныгъэ цІыф пстэуми яІ. НэмыкІэу къэпІон хъума фелеральна законым Урысые Федерацием ишъолъырхэм законодательнэ инициативэмкІэ фитыныгъэ ареты.

Ащ епхыгъэу Адыгэ Республикэми шэпхъэ правовой акт заулэ щаштагъ. Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ и Указэу N 104-р зытетэу 2012-рэ илъэсым мэлылъфэгъум и 26-м аштагъэм къызэрэщигъэнафэрэмкІэ, ыпкІэ хэмыльэу юридическэ ІэпыІэгъу ятыгъэнымкІэ Адыгеим икъэралыгъо хабзэ иуполномоченнэ гъэцэкІэкІо къулыкъоу хъурэр Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерств ары.

Очылхэмрэ нотариусхэмрэ ыпкІэ хэмылъэу юридическэ

ифитыныгъэ яІ. Ау мыщ дэжьым къэІогъэн фае очыл пстэуми ащ фэдэ фитыныгъэ зэрямы Іэр. Адыгэ Республикэм и Адвокат палатэ спискэм хигьэхьагьэхэр арых ныІэп ыпкІэ хэмыльэу юридическэ ІэпыІэгъу цІыфхэм аратыным ифитыныгъэ зиlэхэр.

А спискэхэр республикэ гъэзетэу «Советскэ Адыгеим» къыхеуты, Адыгэ Республикэм офизем социально хожьоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайт, джащ фэдэу Урысые Федерацием юстициемкІэ и Министерствэ и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм иофициальнэ сайт къарэхьэ.

ХэгъэунэфыкІыгъэн фае ащ фэдэ ІэпыІэгъур зэратын алъэкІыщт цІыф купхэри зэрэзэтеутыгъэхэр. ЩыІэныгъэ амалэу яІэм елъытыгьэу ахэр мыщ фэдэу зэтеутыгъэх:

- 1) Урысые Федерацием ишъолъыр урыпсэунымкІэ анахь ахъщэ макізу щагьэнэфагьэм унагъом нэбгырэ телъытэу гурытымкІэ ихахъо нахь макІэ зыхъукІэ;
- 2) а І-рэ ыкІи я ІІ-рэ купхэм ахэхьэрэ сэкъатныгъэ
- 3) Хэгъэгу зэошхом иветеранхэр, Урысые Федерацием

ІэпыІэгъу цІыфхэм аратыным и ЛІыхъужъхэр, Советскэ Союзым и ЛІыхъужъхэр, Социалистическэ Іофшіакіэм и Лыхъужъхэр:

- 4) сэкъатныгъэ зиІэ кІэлэціыкіухэр, кіэлэціыкіу ибэхэр, ны-тыхэм анаІэ зытемытыжьэу къэнэгъэ кІэлэцІыкІухэр зыпіухэрэм ащыщхэу ащ фэдэ кІэлэцІыкІухэм яфитыныгъэхэм япхыгьэ ІофыгьохэмкІэ закъыфэзгъазэхэрэр;
- 4.1) кіэлэціыкіу зыпіунэу зыштэхэрэр:
- 4.2) кІэлэцІыкІухэу аштагъэхэм яфитыныгъэхэм якъэухъумэнкіэ закъыфэзгъазэхэрэр;
- 5) Федеральнэ законэу N 122-р зытетэу «Зыныбжь хэкІотагъэхэмрэ сэкъатныгъэ зиІэхэмрэ социальнэ лъэныкъомкіэ яфэіо-фашіэхэм ягъэцэкІэн ехьылІагъ» зыфиІоу 1995-рэ илъэсым шышъхьэІум и 2-м аштагъэм тегъэпсыхьагъэу ыпкІэ хэмылъэу юридическэ ІэпыІэгъу аратыным ифитыныгъэ зиІэ цІыфхэр;
- 6) зыныбжь имыкъугъэхэу ябзэджэшІагьэхэм апае чІыпІэ гъэнэфагъэхэм ащаІыгъхэр едеф ша мехојуни меха) ІэпыІэгъумкІэ закъыфагъэзагъэ зыхъукІэ).

Федеральнэ законэу N 324-р зытетым къегъэнафэ ыпкІэ хэмылъэу юридическэ ІэпыІэгъу зэратын фимытхэр.

ГущыІэм пае, очылхэм фитыныгъэ я ащ фэдэ юридическэ ІэпыІэгъу мы къыкІэлъыкІохэрэм арамытынэу:

- 1) правовой нэшанэ зимы э ІофыгъомкІэ ыпкІэ зыхэмылъ ІэпыІэгъу ратыным къыкІэлъэ-Ілгээм:
- 2) правовой лъэпсэ икъу щымы! эу лъэ!у, тхьаусыхэ тхылъ фызэхагъэуцонэу е ифедэхэр хьыкумым къыщаухъумэнхэу къыкІэльэІугъэм;
- 3) Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ зигугъу къышІырэ пэрыохъухэр щыІэхэу хьыкумым рихьыл і эщт лъэ і у тхылъыр фызэхагъэуцонэу, джащ фэдэу хьыкумым, къэралыгьо е муниципальнэ къулыкъум, организацием ифедэхэр къыщаухъумэнхэу къыкІэлъэІугъэм.

ЫпкІэ хэмылъэу юридическэ ІэпыІэгъу ятыгъэным икъэралыгьо системэ хэлэжьэрэ очылым унашъо ешІы ыпкІэ хэмылъэу цІыфым юридическэ ІэпыІэгъу ратын зэрамылъэкІыщтымкІэ ыкІи ащ тегъэпсыхьэгъэ кІэух зэфэхьысыжьыр ащ къыретыжьы.

Адвокатурэм, нотариатым, цІыфхэм яактхэр тхыгъэнхэм алъэныкъокІэ уплъэкіун, лъыплъэн Іофтхьабзэхэм афэгьэзэгьэ отделым ипащэу Д.Р. ЛЫІАП.







Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «2013-рэ илъэсымкіэ ыкіи 2014-рэ, 2015-рэ илъэсхэм ячэзыу піалъэкіэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехьыліагъ» зыфиіорэм зэхьокіыныгьэхэр фэшіыгьэнхэм фэгьэхьыгь

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2013-рэ илъэсым бэдзэогъум и 24-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «2013-рэ илъэсымкіэ ыкіи 2014-рэ, 2015-рэ илъэсхэм ячэзыу піалъэкіэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехьыліагъ» зыфиіорэм зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2012-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 14-м аштагъэу N 140-р зытетэу «2013-рэ илъэсымкІэ ыкІи 2014-рэ, 2015-рэ илъэсхэм ячэзыу палъэкіэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехьылlагъ» зыфиlорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгьэуцугьэ зэхэугьоягьэхэр. 2012, N 12; 2013, N 4, 6) мыщ фэдэ зэхъокlыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:

1) а 1-рэ статьям иа 1-рэ Іахь иа 1-рэ, ия 2-рэ

пунктхэр мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«1) Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет пстэумкіи хахъоу сомэ мин 12477351.9-рэ иіэнэу, ащ щыщэу хэбзэlахь ыкlи мыхэбзэlахь федэхэм сомэ мин 5752255.5-рэ къахэкІынэу, къарамыгъэгъэзэжьынэу сомэ мин 6725096.4-рэ къихьанэу

2) Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет пстэумкІи хъарджэу ышІыщтыр сомэ мин 13359702.2-рэ»;

2) я 12-рэ статьям иа 1-рэ Іахь ия 2-рэ пункт хэт гущыlэхэу «мэшlокугьогу транспортымкlэ» зыфи-Іохэрэм ауж гущыІэхэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылъку хэхьэрэ гидротехническэ псэуалъэхэм яІыгъын, ягъэфедэн ыкІи (е) ягъэцэкІэжьын

мылъкоу пэlуагъэхьагъэри игъэкъужьыгъэныр» зыфиюхэрэр хэгъэхъожьыгъэнхэу;

3) гуадзэхэу N 1-р, 7-р, 9-р, 11-р, 13-р мы Законым игуадзэхэу N 1-м, 2-м, 3-м, 4-м, 5-м адиштэу икІэрыкІэу къэтыжьыгъэнхэу.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым кіуачіэ иіэ зыхъу-

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законым кІуачІэ иІэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэч ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, шышъхьэІум и 1, 2013-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм и Закон

Муниципальнэ къулыкъум фэгъэхьыгъэу Адыгэ Республикэм изакон заулэмэ зэхъокіыныгъэхэр афэшіыгъэнхэм ехьыліагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2013-рэ илъэсым бэдзэогъум и 24-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Муниципальнэ къулыкъум фэгъэхьыгъэу Адыгэ Республикэм изакон заулэмэ зэхъокіыныгъэхэр афэшіыгъэнхэм ехьыліагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2008-рэ илъэсым мэлылъфэгъум и 8-м аштагъэу N 166-р зытетэу «Адыгэ Республикэм муниципальнэ къулыкъур зэрэщахьырэм ехьылІагь» зыфиІорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2008, N 4; 2009, N 4; 2010, N 2; 2012, N 7; 2013, N 7) мыщ фэдэ зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:

- 1) я 14¹-рэ статьям иа 1-рэ Іахь хэт гущыІэу «пІэлъэнчъэу» зыфиІорэр гущыІэхэу «пІэлъэ гъэнэфагъэкlэ» зыфиlохэрэмкlэ зэблэхъугъэнэу;
- 2) я 31-рэ статьям иа 1-рэ Іахь мыщ тетэу къэтыгьэнэу:

«1. Муниципальнэ къулыкъум хэхъоныгъэ егъэшыгъэныр ащ тегъэпсыхьэгъэ программэхэу чыпіэ бюджетхэмрэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджетрэ ямылъку къызыфатІупщыхэрэм къащыдэлъытагъ.»

Я 2-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Муниципальнэ къулыкъушІэхэм класснэ чинхэр къазэрафагъэшъуашэрэм ехьыліагъ» зыфиюрэм ия 2-рэ статья зэхьокыныгьэ фэшІыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2010-рэ илъэсым мэзаем и 25-м аштагъэу N 321-р зытетэу «Муниципальнэ къулыкъушІэхэм класснэ чинхэр къазэрафагъэшъуашэрэм ехьылlагъ» зыфиlорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгьэуцугьэ зэхэугьоягьэхэр, 2010,

N 2) ия 2-рэ статья зэхьокІыныгъэ фэшІыгъэнэу, я 3-рэ Іахьым хэт гущыІэу «пІэлъэнчъэу» зыфиІорэр гущыі эхэу «піэлъэ гъэнэфагьэкі» зыфиюхэрэмкіэ зэблэхъугъэнэу.

Я 3-рэ статьяр. Мы Законым кіуачіэ иіэ зыхъу-

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законым кІуачІэ иІэ мэхъу.

> Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, шышъхьэІум и 1, 2013-рэ илъэс N 226

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Зыныбжь хэкІотагъэхэмрэ сэкъатныгъэ зиІэхэмрэ ясоциальнэ фэІо-фашІэхэм ягъэцэкІэн фэгъэзэгъэ стационар учреждениехэм ащылажьэхэрэм лэжьапкіэр зэраратырэм зэхьокіыныгьэхэр фэшіыгьэнхэм фэгьэхьыгь

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу щыІэм диштэу шІыгъэным пае Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашьо ешіы:

1. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу «Зыныбжь хэкІотагъэхэмрэ сэкъатныгьэ зијэхэмр эсоциально фојофашју в пъэцэкјан фэгъэзэгъэ стационар учреждениехэм ащылажьэдехестыны действения действения и действения действения и действения действения и действения действ фэшІыгьэнхэм фэгьэхьыгь» зыфиІоу N 20-р зытетэу 2006-рэ илъэсым мэзаем и 13-м аштагъэм мы къыкІэлъыкІорэ зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:

- 1) я 6-рэ пунктым хэт гущыІэхэу «Стационар учреждениехэм ялІыкІохэр» зыфиІохэрэм ауж гущыlэхэу «я 6.1.-рэ пунктым зигугъу къышlыхэрэр хэмытхэу» зыфиlохэрэр тхыгъэнхэу;
- 2) мыщ фэдэ къэlуакіэ зиіэ я 6.1.-рэ пунктыкіэр хэгъэхъогъэнэу:
- «6.1. Зыныбжь хэкІотагьэхэм е сэкъатныгьэ зиІэхэм (зиакъылкІэ щыкІагъэ зиІэхэм) психоневрологическэ учреждением нэмыкі стационар къулыкъушіапіэ

къащылъыплъэнхэу ямыІэ зыхъукІэ, ахэм ясоциальнэ фэlo-фашlэхэм ягъэцэкlэн зыщыкlощт стационарым ехьылІэгьэ зэзэгьыныгьэ адашІырэп».

2. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щыублагьэу мы унашъом кІуачІэ иІэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ. шышъхьэІум и 5, 2013-рэ илъэс N 177

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шіэныгъэмрэкіэ и Министерствэ къыфэіорышіэрэ къэралыгъо учреждениехэм ащылажьэхэрэм лэжьапкіэр ятыгъэным фэгъэхьыгъэ Положением зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм ехьыліагъ

Специалист ныбжыкІэхэр гъэсэныгъэм иучреждениехэм нахьыбэу ащыгъэлэжьэгъэнхэм фэш Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашьо ешіы:

- 1. Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ и Министерствэ къыфэІорышІэрэ къэралыгъо учреждениехэм ащылажьэхэрэм лэжьапк эр ятыгьэным фэгъэхьыгъэ Положением мы къыкІэлъыкІорэ зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:
- 1) я 4-рэ разделым ия 4.8-рэ пункт хэт гущыlэу «кІэлэегъаджэхэм» зыфиІорэм ычІыпІэ гущыІэхэу
- «педагогическэ ІофышІэхэм» зыфиІохэрэр тхыгъ-
- 2) я 5-рэ разделым ия 5.5-рэ пункт мыщ тетэу тхыгъэнэу: «5.5. Учреждением ипащэ ІэнатІэу ыІыгъым елъы-
- тыгъэу ахъщэу ратыщтыр агъэнафэ зыхъукІэ, Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ и Министерствэ къызыпкъырыкІырэ лъэныкъохэр къыдалъытэх.»:
 - 3) я 6-рэ гуадзэм кlyaчlэ имыlэжьэу лъытэгьэнэу.
- 2. Адыгэ Республикэм финансхэмкІэ и Министерствэ мы унашъом игъэцэкІэн епхыгъэ ахъщэр Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет икъэкlyaпlэхэм къахигъэкІынэу.
- 3. Официальнэу къызыхаутырэм ыуж мэфи 10 зытешіэкіэ мы унашъом кіуачіэ иіэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат

къ. Мыекъуапэ, шышъхьэІум и 30, 2013-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Гухэлъ гъэнэфагъэ зиlэ ведомствэ программэу «Хьапсхэм къачlэкlыжьыгъэхэр социальнэу щыlэныгъэм хэгъэгъозэжьыгъэнхэмкlэ Іофтхьабзэу зэрахьащтхэр» зыфиlоу 2014 — 2016-рэ ильэсхэм ательытагьэр ухэсыгьэным ехьылlагь

Хьапсхэм къачІэкІыжьыгъэхэм ІэпыІэгъу ятыгьэным пае унашьо сэшіы:

- 1. Гухэлъ гъэнэфагъэ зиІэ ведомствэ программэу «Хьапсхэм къач!эк!ыжьыгъэхэр социальнэу щыІэныгъэм хэгъэгъозэжьыгъэнхэмкІэ Іофтхьабзэу зэрахьащтхэр» зыфиюу 2014 — 2016-рэ ильэсхэм ательытагьэр ухэсыгьэнэу.
- 2. Программэм мылъкоу пэlухьащтыр республикэ бюджетым къыхэгъэкІыгъэнэу.
- 3. Къэбар-правовой отделым ипащэу О.В. Дол-
- мы унашъор Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайт, гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», джащ фэдэу мазэм зэ къыдэкІырэ тхылъэу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиlохэрэм къаригъэхьанэу;
 - Урысые Федерацием ишъолъырхэм яшэпхъэ

правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае мы унашьор Урысые Федерацием юстициемкІэ и Министерствэ и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм ІэкІигъэхьанэу.

4. Мы унашъом игъэцэкІэн зэрэкІорэм сылъыплъэнэу сэ сшъхьэкІэ пшъэрылъ зыфэсэшІыжьы Министрэм иапэрэ гуадзэу А.Т. ОСМЭН

Мыекъуапэ, шышъхьэІум и 15, 2013-рэ илъэс N 174



дзюдо

ЯІэпэІэсэныгъэ хагъахъо

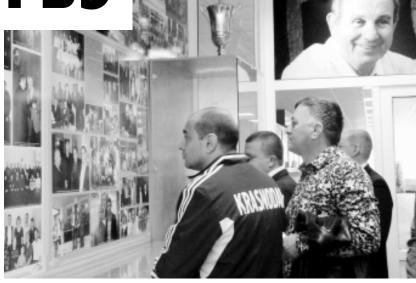
Урысые Федерацием и Къыблэ шъолъыр дзюдомкlэ изэнэкъокъу юныгъом и 7 — 8-м Адыгэ къэралыгъо университетым щыкіуагь. Тиреспубликэ ибэнакіохэм хагьэунэфыкіырэ чіыпіэ 17 къызэрэдахыгьэр гьэхъагьэкіэ афэтэлъэгъу.

Зэнэкьокьум икъызэlухын фэгьэхьыгьэ зэхахьэм Адыгэ Республикэм физкультурэмкіэ ыкіи спортымкіэ и Комитет итхьаматэу, дунаим самбэмкіэ гьогогьу 11 ичемпионэу Хьасанэкъо Мурат къыщыгущы агъ, анахь лъэшхэм текюныгъэр къыдахынэу афиlуагъ.

Краснодар краим, Ростов ыкІи Волгоград хэкухэм, Адыгеим, нэмыкіхэм ябэнакіохэм тшіогъэшІэгъонэу талъыплъагъ. Олимпиадэ джэгунхэм джэрз медалыр дзюдомкІэ къащыдэзыхыгьэ Емыж Арамбый, дунаим ичемпионхэу Лъэцэр Хьазрэт, Абрам Агамирян, Европэм ичемпионхэу Мудрэнэ Бислъан, Псэунэ Мурат, нэмыкІхэри спортсмен ныбжьыкІэхэм гущыІэгъу афэхъухэу зэп зэрэтлъэгъугъэхэр.

СССР-м изаслуженнэ тренерэу Кобл Якъубэ фэгъэхьыгъэ шІэжь музееу физкультурэмрэ дзюдомрэкІэ институтым къыщызэІуахыгъэм икъэгъэлъэгъонхэм зэнэкъокъум хэлажьэхэрэр яплъыгъэх. Спортыр зикlасэхэу университетым къэкІуагъэхэри ягуапэу музеим къычіэхьагьэх. Тарихъым щыщ хъугъэ сурэтхэм уагъэгъуазэ, илъэс чыжьэхэр нэгум къыкlагъэуцох. Кобл Якъубэ бэнэпіэ еджапіэр Мыекъуапэ къыщызэІухыгъэным кІэщакІо зэ-





рэфэхъугъагъэм ехьылІэгъэ тхыгъэхэри музеим чІэлъых.

- МакІэп музеим къычІахьэрэр. — къеІуатэ физкультурэмрэ дзюдомрэкІэ институтым ипащэу Бгъошэ Айдэмыр. — Спортсмен цІэрыІохэм якІэлэгъур агу къагъэкІыжьы, ныбжьыкІэхэм алъэгъурэр гъэсэпэтхыдэ афэхъу.

Бэнэгъухэр

Адыгеим ибэнакІохэу чемпион хъугъэхэр: Ордэн Андзаур, кг 66-рэ, Шъэоціыкіу Рустам, кг 73-рэ, Шъэоціыкіу Айдэмыр, кг 81-рэ, Мэлыщэ Ахьмэд, кг 100-м къехъу, Ткаченко Елена, кг 48-рэ.

Тыжьын медальхэр къэзыхьыгъэхэр: Чатэ Заур, Ингушев Владимир, Широбоков Никита, Джарымэ Руслъан.

-нахызычений четины еденерия гьэхэр: Дэхъу Азэмат, кг 60, Къэгъэзэжь Руслъан, кг 66-рэ, Бат Аскэр, Даур Анзор, тіури кг 73-рэ, Тулпэрэ Айдэмыр, Къудайнэт Азэмат, тіури кг 81-рэ, Аббасов Эльмар, кг 90, Хьакурынэ Хьазрэт, кг 100.

Медальхэр къыдэзыхыгъэ бэнакІохэм ятренерхэр: Беданэкъо Рэмэзан, Нэпсэу Бислъан, Нэпсэу Байзэт, Бэджыдэ Вячеслав, Бастэ Сэлым, Акъущэ Мыхьамод, Нэджыкъо Руслъан, Адзынэ Алый, Дэхъу Бислъан, Хьабый Байзэт, Игорь Вержбицкий.

Шъэоціыкіу зэшхэу Рустамрэ Айдэмыррэ текІоныгъэм зэрэфэкІуагъэхэм, Елена Ткаченкэм, Дэхъу Азэмат, Къэгъэзэжь Руслъан, нэмыкІхэм ябэнэгъухэм тяплъыгъ. Анахьэу къахэдгъэщы--аО еступры елдахсжышП дед дэн Андзаур ары. БэнэкІо лъэшхэм аlукlaгь, «къабзэу» зэратекІорэр, аужырэ нэгъэупІэпІэгъухэм анэсэу гупшысагъэ хэлъэу зэрэбанэрэр спортсмен ціэрыіохэм агъэшІэгъуагъ.

ХагъэунэфыкІырэ чІыпІэхэр къыдэзыхыгъэхэм Емыж Арамбый афэгушІозэ, нэбгырэ пэпчъ игъэхъагъэ шъхьафэу тегущыІэн зэрилъэк Іыщтыгъэм осэ ин фэтэшІы. БэнакІоу медалыр пкІэнтІэпсыкІэ къыдэзыхыгъэм ифэдеілыш тшоіпэде деілышу ешоғш къэбгьотыныр цІыфыгьэ шапхъэхэм адештэ.

ХагъэунэфыкІырэ чІыпІэхэр къыдэзыхыгъэхэр Урысыем икІ эух зэнэкъокъоу Санкт-Петербург чъэпыогъу мазэм и 8 -12-м щыкІощтым хэлэжьэщтых, — къытиlуагъ Адыгэ Республикэм дзюдомкІэ ихэшыпыкІыгъэ командэ итренер шъхьаІэу Бастэ Сэлымэ. — Мы мафэхэм тибэнакІохэм загъэхьазыры.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

> Редактор шъхьаІэр ДЭРБЭ ТИМУР

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр мэщліэкъо Саид

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр

ЖАКІЭМЫКЪО Аминэт

Редакциер зыдэщыІэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197. Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр:

52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

OAO-y «Полиграф-ЮГ». 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 4000 Индексхэр 52161 52162 Зак. 3070

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

КОЩЭГЪУ РУСТАМ ФЭГЪЭХЬЫГЪ

Яенэрэу зэхащагъ

Теуцожь районым игупчэу Пэнэжьыкъуае футбол цыкіумкіэ шіэжь зэнэкъокъоу щыкіуагъэр Кощэгъу Рустам фэгъэхьыгъагъ. Игъонэмысэу дунаир зыхъожьыгъэ адыгэ Іалэр ныбджэгьоу иІагьэхэм ащыгьупшэрэп, шІукІэ агу къагъэк|ыжьы.

Яенэрэу зэхащэгьэ шіэжь зэнэ- Тэхъутэмыкьое, Теуцожь районкъокъум Кощхьэблэ, Шэуджэн, хэм, Адыгэкъалэ якомандэхэр

хэлэжьагъэх. Теуцожь районым иадминистрацие ипащэу Хьачмамыкъо Азмэт, ащ игуадзэу Бэгъушъэ Борис, Пэнэжьыкъое къоджэ псэупІэм ипащэу Кушъу Аслъан ешІэгъухэм яплъыгъэх. Р. Кощэгъум иlахылхэм, ныбджэгъоу иlaгъэхэм аlукlагъэх, шlэжь зэнэкъокъур пічныгьэм зэрэфэгьэхыньэм, зэхэщакІомэ Іофыгъуабэ зэрагъэцэкlагъэм мэхьэнэ ин ратыгъ.

ХагъэунэфыкІырэ чІыпІэхэр къыдэзыхыгъэхэм, анахь дэгъоу ешІэгьэ футболистхэм афагьэшьошэнэу сомэ мин 80-м ехъу зэхэщакІохэм къаугьоигь. ЗэІукІэгьухэр гъэшІэгьонэу кІуагьэх. Инэм икомандэ апэрэ чІыпІэр фагъэшъошагъ. Теуцожь районым щыщхэм я 2 — 3-рэ чып эхэр къы-

Кощэгъу Рустам и ахьылхэр, ныбджэгьоу иІагьэхэр шІэжь зэнэкъокъум зиlахьышlу хэзышlыхьагьэхэм, районым спортымкІэ ипащэхэм лъэшэу афэразэх, гъэзетымкІи «тхьашъуегьэпсэу» ара-Іожьы ашІоигъу.

ФУТБОЛ. АР-м и КУБОК

Хэта зыхьыщтыр?

Адыгэ Республикэм футболымкіэ и Кубок икъыдэхын фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъум команди 8 хэлажьэ. Апэрэ зэlyкlэгъухэм якlэуххэр зэтэгъапшэх. Финалым и 1/4-м щызэдешіагьэхэм ухьазырыныгьэ дэгьу къагьэльэгьуагьэу зэхэщакюхэм альытэ.

Зэреш І агъ эх эр

«Урожай» Тульскэр — «Мыекъуапэ-Инвест» Мыекъуапэ — 0:1, «Еджэркъуай» Еджэркъуай — «Адыгэкъал» Адыгэкъал — 2:3, «Факел» Дондуковскэр — «Кощхьабл» Кощхьабл — 0:6. Улапэрэ Инэмрэ якомандэхэр Іоныгьом и 15-м зэдешІэштых.

Финалныкъом щызэјукіэщтхэр

«Кощхьабл» — «Адыгэкъал».

«Урожай» — Улап е Инэм икоманд.

АР-м физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитетрэ Адыгеим футболымкІэ ифедерациерэ зэхащэгъэ зэнэкъокъур тиреспубликэ и Мафэ ехъулІзу аухыщт.